

Inhoud

Deeltijd/Duaal Jaar 1	4
Inleiding Methodiek en muzisch-agogisch handelen.....	5
Inleiding Pedagogiek.....	7
Werkveldoriëntatie	9
Studieloopbaanbegeleiding.....	11
Competenties in de praktijk.....	14
Inleiding Levensloopsychologie	16
Keuzevak	18
Socialisatie.....	20
Individueel onderzoek.....	22
Inleiding Sociologie.....	24
Inleiding Filosofie	26
Gespreksvaardigheden: De cliënt.....	28
Deeltijd/Duaal Jaar 2	30
Methodiek en methoden	31
Psychologie	33
Maatschappelijke ontwikkelingen.....	35
Studieloopbaanbegeleiding.....	37
Competenties in de praktijk.....	39
Methodiek: Ethiek	41
Regels en regelgeving.....	43
Psychopathologie.....	45
Gespreksvaardigheden: Systeemgesprek	47
Methodiek: Systeembenadering	49
Orthopedagogiek	51
Methodiek: Orthopedagogiek.....	53
Methodiek: Culturele diversiteit.....	55
Agogiek.....	57
Intervisie	59
Deeltijd/Duaal Jaar 3	61
Methodiek: Contextueel werken met het netwerk	62
Veiligheid	64
Overheidsbeleid en wetgeving.....	66
Supervisie	68
Studieloopbaanbegeleiding.....	70
Competenties in de praktijk.....	72
Methodiek: Groepsdynamica op teamniveau.....	74
International Comparative Research.....	76

Werken in een organisatie	78
Deeltijd/Duaal Jaar 4	80
Beroepsvraagstuk en Verdieping Methodiek	81
Studieloopbaanbegeleiding.....	84
Verdieping Gespreksvoering.....	86
Competenties in de praktijk.....	88

Deeltijd/Duaal Jaar 1

Inleiding Methodiek en muzisch-agogisch handelen

Studiegidsnummer

Aantal studiepunten	6
Leerlijn	Methodiek
Opleiding	SPH
Variant	Deeltijd/ Duaal
Leerjaar	1
Periode	blok 1, 2 en 3
Collegejaar	2014-2015

Omschrijving

In dit eerste programma uit de leerlijn 'Methodiek' maken studenten kennis met Methodiek SPH. Het programma wordt gesplitst in bijeenkomsten Methodiek en bijeenkomsten Muzisch-agogisch. In de bijeenkomsten Methodiek staat het methodisch handelen centraal: oriënteren op de leefsituatie van de cliënt, nadenken over doelen en zorgen dat deze doelen zo goed mogelijk bereikt worden. Het gaat over het maken, verantwoorden en onderbouwen van keuzes.

In de bijeenkomsten Muzisch-agogisch ligt de nadruk op het aanbieden van muzisch-agogische interventies ten behoeve van de doelen van de cliënt. Opdrachten zijn gericht op de beleving en verbeelding. Het accent ligt op het werken met non-verbale middelen en vaardigheden in de beroepspraktijk.

Werkvormen

werkcolleges en practicum

Contacturen

Blok 1 en 2: 14 x 1.40 = 22 uur

Blok 3: 7 x 2.30 = 17.5 uur

Inschrijvingsvereisten

n.v.t.

Relatie met andere studieonderdelen

Inleiding Methodiek en muzisch-agogisch handelen is een onderdeel van de leerlijn 'Methodiek'. Het programma maakt gebruik van de stof uit *Inleiding Pedagogiek* en *Inleiding Levenslooppsychologie*. Het is ook een voorbereiding op de methodieklijn in het 2e en 3e jaar.

Leerdoelen/competenties

Dit programma is een eerste kennismaking met methodiek SPH en behandelt een basisinstrument voor het methodisch handelen, namelijk de plancyclus. De student leert het eigen handelen in concrete hulpverleningssituaties bewust te plaatsen in de plancyclus.

Een belangrijk onderdeel van het methodisch en agogisch handelen is het muzisch-agogisch handelen. De student leert de eigen muzisch-agogische vaardigheden verkennen, uitbreiden en op een methodische wijze toepassen.

Kerntaak

Dit programma draagt bij aan het ontwikkelen van kerntaak 1: Werken met cliënten: Sociaal Pedagogische Hulpverlening.

Competenties

Dit programma draagt bij aan de ontwikkeling van de volgende competenties op niveau 1:

- 1.1.: De SPH'er werkt methodisch.
- 1.2.: De SPH'er ontwerpt programma's.
- 1.4.: De SPH'er hanteert de relatie.
- 1.6.: De SPH'er verantwoordt het handelen.

Toetsing

- begeleidingsplan
 - beoordeling: cijfer;
 - wegingsfactor: 50%;
 - beoordelingsnorm: zie studiehandleiding voor beoordelingscriteria;
 - herkansing: begeleidingsplan;
 - toetsperiode: blok 2;
 - periode herkansing: blok 2.
- workshop
 - beoordeling: cijfer;
 - wegingsfactor: 50%;
 - beoordelingsnorm: zie studiehandleiding voor beoordelingscriteria;
 - herkansing: workshop;
 - toetsperiode: blok 3;
 - periode herkansing: blok 4.
- logboek
 - beoordeling: voldaan/ niet voldaan;
 - wegingsfactor: n.v.t.;
 - beoordelingsnorm: zie studiehandleiding voor beoordelingscriteria;
 - herkansing: logboek;
 - toetsperiode: blok 3;
 - periode herkansing: blok 4.
- Voorwaarden:
 - Presentie en actieve deelname tijdens de lessen is een voorwaarde voor een voldoende beoordeling.
 - Het Begeleidingsplan (toetsonderdeel 1) moet voldoende zijn beoordeeld alvorens de workshop (toetsonderdeel 2) mag worden uitgevoerd.
 - Voor een voldoende beoordeling moeten het begeleidingsplan en de workshop (toetsonderdelen 1 en 2) met een voldoende afgerond zijn en het logboek (toetsonderdeel 3) voldaan zijn.

Studiemateriaal

- *Studiehandleiding Inleiding Methodiek en muzisch-agogisch handelen* (2014). Amsterdam: HvA, SPH. (Zie DLWO.)
- *Reader Inleiding Methodiek en muzisch agogisch handelen* (2014). Amsterdam: HvA, SPH.
- Fontaine, B. (2010). *De plancyclus in het sociaal agogisch werk* (herziene druk). Houten: Bohn Stafleu van Loghum.
- Rosmalen, J. van. (2012). *Het woord aan de verbeelding* (herziene druk). Houten: Bohn Stafleu van Loghum.

Inleiding Pedagogiek

Studiegidsnummer

Aantal studiepunten	2
Leerlijn	Theorie
Opleiding	SPH
Variant	Deeltijd/ Duaal
Leerjaar	1
Periode	blok 1
Collegejaar	2014-2015

Omschrijving

In zes hoorcolleges worden de verschillende facetten van de opvoeding behandeld. 'Gewone' opvoedingssituaties kunnen uitgroeien tot problematische opvoedingssituaties waar hulp geboden moet worden. Studenten maken kennis met vormen van methodisch handelen, krijgen een toelichting op de pedagogiek als wetenschap en er is een eerste kennismaking met de levenslooppsychologie.

Werkvormen

hoorcolleges

Contacturen

10 uur

Inschrijvingsvereisten

n.v.t.

Relatie met andere studieonderdelen

Dit programma is onderdeel van de leerlijn 'Theorie'. De stof uit dit programma komt terug gedurende het gehele 1e jaar bij meerdere programma's, specifiek bij *Inleiding methodiek en muzisch-agogisch handelen*, *Individueel onderzoek* in blok 3 en 4 en bij *Studieloopbaanbegeleiding*.

Leerdoelen/competenties

Studenten leren achtergronden van opvoedingsprocessen en de diverse facetten van problematische opvoedingssituaties analyseren. Studenten zien de wisselwerking tussen de opvoedingspraktijk en de theorie van de opvoedingswetenschap.

Kerntaak

Dit programma draagt bij aan het ontwikkelen van kerntaak 1: Werken met cliënten: Sociaal Pedagogische Hulpverlening.

Competentie

Dit programma draagt bij aan de ontwikkeling van de volgende competentie op niveau 1:

- 1.1.: De SPH'er werkt methodisch.

Toetsing

- multiplechoicetoets (50 vragen)
 - beoordeling: cijfer;
 - wegingsfactor: n.v.t.;

- beoordelingsnorm: bij 38 juiste antwoorden heb je een voldoende (5,5) behaald;
- toetsperiode: blok 1;
- herkansing: multiplechoicetoets (50 vragen);
- periode herkansing: blok 2.

Studiemateriaal

- *Studiehandleiding Inleiding Pedagogiek, SPH voltijd en deeltijd jaar 1* (2014). Amsterdam: HvA, SPH. (Zie DLWO.)
- Behrend, D (2008). *Muzisch-Agogische Methodiek. Een Handleiding*. Bussum: Coutinho.
- Malschaert, H & Traas, M. (2011). *Basisboek opvoeding, theorie en praktijk* (4e beperkt herziene druk). Baarn: Uitgeverij HB.
- Malschaert, H, (m.m.v. Caes, C.) (2011). *Basisboek opvoedingsvraagstukken* (2e druk, 5e oplage). Baarn: Uitgeverij HB.

Werkveldoriëntatie

Studiegidsnummer

Aantal studiepunten	2
Leerlijn	Vaardigheden
Opleiding	SPH
Variant	Deeltijd/ Duaal
Leerjaar	1
Periode	blok 1
Collegejaar	2014-2015

Omschrijving

De SPH'er werkt in verschillende functies en in uiteenlopende werkvelden binnen ambulante, residentiële en semi-residentiële omgevingen. Hij werkt vanuit een instelling op het terrein van verschillende sectoren:

- jeugdzorg
- psychiatrie
- verslavingszorg
- gehandicaptenzorg
- ouderenzorg
- maatschappelijk opvang en vluchtelingenwerk
- justitiële hulpverlening

In dit programma wordt projectmatig een sector binnen het SPH-werkveld uitgediept.

In lesweek 2 wordt ter ondersteuning een hoorcollege gegeven, waarin de verschillende sectoren aan de orde komen.

De resultaten worden in een folder/brochure weergegeven.

Werkvormen

- deelname aan projectgroepen bestaande uit ongeveer 7 studenten;
- bijwonen van een hoorcollege.

Contacturen

12 uur

Inschrijvingsvereisten

n.v.t.

Relatie met andere studieonderdelen

Het programma *Werkveldoriëntatie* is een onderdeel van de leerlijn 'Vaardigheden'.

Leerdoelen/ competenties

Kennismaking met en kennisverwerving over doelgroepen en werkgebieden uit het SPH-werkveld.

Kerntaak

Dit programma draagt bij aan het ontwikkelen van kerntaken

1: Werken met cliënten: Sociaal Pedagogische Hulpverlening.

3: Werken in een organisatie.

Competenties

Dit programma draagt bij aan de ontwikkeling van de volgende competenties op niveau 1:

- 1.1: De SPH'er handelt methodisch.
- 3.1.: De SPH'er werkt professioneel samen.
- 3.2.: De SPH'er organiseert en beheert.

Toetsing

Presentie en actieve deelname tijdens de projectbijeenkomsten, folder/brochure ontwerp en groepsprocesverslag.

- ontwerp folder/brochure
 - beoordeling: cijfer;
 - wegingsfactor: 75%;
 - beoordelingsnorm: de inhoud van de folder wordt met een cijfer beoordeeld en telt twee keer mee. De vormgeving van de folder wordt ook met een cijfer beoordeeld en telt één keer mee. Zie studiehandleiding voor beoordelingscriteria;
 - toetsperiode: blok 1;
 - herkansing: ontwerp folder/brochure;
 - periode herkansing: blok 2.
- groepsprocesverslag
 - beoordeling: cijfer;
 - wegingsfactor: 25%;
 - beoordelingsnorm: zie studiehandleiding voor beoordelingscriteria;
 - hulpmiddelen bij toetsing: uitkomsten tussen- en eindevaluatie;
 - toetsperiode: blok 1;
 - herkansing: groepsprocesverslag;
 - periode herkansing: blok 2.
- Voorwaarden:
 - Deelname aan alle projectbijeenkomsten is verplicht. Ook bij eventuele afwezigheid worden de studieopdrachten gemaakt.
 - Het startdocument moet eerst met een voldoende zijn afgerond voordat de folder /brochure en het groepsprocesverslag worden beoordeeld. Bij een onvoldoende voor het startdocument is de herkansingsinleverdatum de week daarop.
 - De Folder en het Groepsprocesverslag worden alleen beoordeeld als er een voldoende voor de vormvereisten zijn toegekend.

Studiemateriaal

- *Studiehandleiding Werkveldoriëntatie* (2014). Amsterdam: HvA, SPH. (Zie DLWO.)
- *Leerwijzer SPH* (2013). Amsterdam: HvA
- Poelmans, P. & Severijnen, O. (2013). *De APA-richtlijnen: over literatuurverwijzing en onderzoeksrapportage*. Bussum: Uitgeverij Coutinho.
- Landelijk Opleidingsoverleg SPH (2009). *De creatieve professional, met afstand het meest nabij*. Amsterdam: SWP.
- Zelfgekozen literatuur.

Studieloopbaanbegeleiding

Studiegidsnummer

Aantal studiepunten	2
Leerlijn	SLB/reflectie
Opleiding	SPH
Variant	Deeltijd/ Duaal
Leerjaar	1
Periode	hele jaar
Collegejaar	2014-2015

Omschrijving

De SLB-bijeenkomsten in blok 1 staan in het teken van kennismaking met de opleiding en elkaar en zichzelf leren kennen door middel van het maken en presenteren van een *zelfportret*. In blok 2 komen studievoordigheden in de vorm van workshops aan de orde. Aan het begin van het 3^e blok vinden individuele voortgangsgesprekken plaats. In het 4^e blok wordt er een bijeenkomst gewijd aan houdingsaspecten en is de laatste bijeenkomst gericht op de afronding van het 1^e studiejaar.

Werkvormen

individuele gesprekken en groepsbijeenkomsten

Contacturen

17 uur

Inschrijvingsvereisten

n.v.t.

Relatie met andere studieonderdelen

Het programma SLB loopt als een rode draad door de opleiding. Naast de beschikbaarheid van de SLB-docent voor vragen in geval van specifieke studie-, werk- of privéomstandigheden van studenten, wordt bij SLB veel aandacht besteed aan reflectie, wat een belangrijk thema is in de opleiding.

Leerdoelen/competenties

Studieloopbaanbegeleiding (SLB) is een begeleidingssysteem waarbinnen studenten:

- leren reflecteren op het eigen denken, voelen, willen en handelen;
- zelfstandig informatie kunnen verwerven over de studie, het beroep en de eigen persoon;
- geconfronteerd worden met beroepseisen, studieresultaten en eigen studiedrag;
- studieproblemen kunnen bespreken met de SLB-docent;
- geadviseerd worden over alles wat met hun studie te maken heeft;
- specifieke aandacht besteden aan de afstemming en wisselwerking tussen studie en werkplek.

Kerntaak

Het programma draagt bij aan het ontwikkelen van kerntaak 5: Zichzelf ontwikkelen in het beroep.

Competenties

Het programma draagt bij aan het ontwikkelen van de volgende competenties op niveau 1 (basisfase):

- 5.1.: De SPH'er handelt normatief-professioneel.
- 5.2.: De SPH'er handelt vakbekwaam.

Toetsing

De toetsopdracht bestaat uit meerdere onderdelen:

- presentatie *zelfportret*
 - beoordeling: voldoende of onvoldoende;
 - wegingsfactor: zie studiehandleiding;
 - beoordelingsnorm: zie studiehandleiding voor beoordelingscriteria;
 - toetsperiode: blok 1;
 - herkansing: presentatie *zelfportret*;
 - periode herkansing: blok 2.
- voortgangsverslag
 - beoordeling: voldoende of onvoldoende;
 - wegingsfactor: zie studiehandleiding;
 - beoordelingsnorm: zie studiehandleiding voor beoordelingscriteria;
 - toetsperiode: blok 3;
 - herkansing: voortgangsverslag;
 - periode herkansing: blok 4.
- voortgangsgesprek
 - beoordeling: voldoende/onvoldoende;
 - wegingsfactor: zie studiehandleiding;
 - beoordelingsnorm: zie studiehandleiding voor beoordelingscriteria;
 - toetsperiode: blok 3;
 - herkansing: voortgangsgesprek;
 - periode herkansing: blok 4.
- eindreflectieverslag.
 - beoordeling: cijfer;
 - wegingsfactor: zie studiehandleiding;
 - beoordelingsnorm: zie studiehandleiding voor beoordelingscriteria;
 - toetsperiode: blok 4;
 - herkansing: eindreflectieverslag;
 - periode herkansing: blok 4.
- Voorwaarden:
 - Voor een voldoende beoordeling moeten alle onderdelen met een voldoende beoordeeld zijn.
 - Deelname aan alle bijeenkomsten is verplicht met uitzondering van de workshops. Deze zijn facultatief.

Studiemateriaal

- *Studiehandleiding Studieloopbaanbegeleiding SPH Deeltijd/Duaal jaar 1* (2014). Amsterdam: HvA, SPH. (Zie DLWO.)
- Bloemen, P. & Dekkers, J. (2013). *Greep krijgen op je studieloopbaan: Werkboek voor studenten in het HBO* (2^e herziene druk). Nuenen: Onderwijsadviesbureau Dekkers bv.
- Geenen, M. (2010). *Reflecteren. Leren van je ervaringen als sociale professional*. Bussum: Uitgeverij Coutinho.
- Landelijk Opleidingsoverleg SPH (2009). *De creatieve professional. Met afstand het meest nabij*. Amsterdam: SWP.

- Poelmans, P. & Severijnen, O. (2014). *De APA-richtlijnen. Over literatuurverwijzing en onderzoeksrapportage*. Bussum: Coutinho.

Competenties in de praktijk

Studiegidsnummer

Aantal studiepunten	30
Leerlijn	Praktijk
Opleiding	SPH
Variant	Deeltijd/ Duaal
Leerjaar	1
Periode	hele jaar
Collegejaar	2014-2015

Omschrijving

De student legt een portfolio aan, waarin aangetoond wordt op welke wijze aan de competentieontwikkeling in de praktijk is gewerkt. Er wordt afgerond met een individueel portfoliogesprek, waarin de student aan de docent laat zien, mede via het portfolio, welke competenties ontwikkeld zijn.

Werkvormen

Met behulp van de praktijkopdrachten, uitgewerkt in het portfolio en het portfoliogesprek, toont de student aan een adequate verbinding te kunnen leggen tussen de aangeboden stof van de opleiding en de ervaringen in de praktijk. De student laat zien over de genoemde competenties op eerstejaarsniveau te beschikken, levert bewijsmaterialen en feedback vanuit de praktijk aan. De eigen ontwikkeling wordt op deze manier zichtbaar.

Contacturen

Eén instructiebijeenkomst in blok 1 en inleveren van één concept STARR aan het begin van blok 3 (beide verplicht) en 1 uur portfoliogesprek.

Inschrijvingsvereisten

n.v.t.

Relatie met andere studieonderdelen

Alle programma's van het 1e jaar komen terug en worden verbonden bij het aantonen van de competentieontwikkeling in de praktijk.

Leerdoelen/ competenties

Studenten maken hun competentieontwikkeling in de praktijk, in relatie tot hun leerproces op de opleiding, inzichtelijk door:

- een verband te leggen tussen het opleidingsaanbod en de ervaringen en de groei op de werkplek;
- het opleidingsaanbod te vertalen naar de werkplek en vice versa.

Kerntaken

Werkervaring in jaar 1 draagt bij aan het ontwikkelen van de volgende kerntaken:

- 1.: Werken met cliënten: Sociaal Pedagogische Hulpverlening;
- 3.: Werken in een organisatie;
- 5.: Zichzelf ontwikkelen.

Competenties

Dit programma draagt bij aan de ontwikkeling van de volgende competenties op niveau 1:

- 1.1.: De SPH'er werkt methodisch.
- 1.2.: De SPH'er ontwerpt programma's.
- 1.3.: De SPH'er versterkt de cliënt.
- 1.4.: De SPH'er hanteert de relatie.
- 1.5.: De SPH'er benut de context.
- 1.6.: De SPH'er verantwoordt het handelen.
- 3.1.: De SPH'er werkt professioneel samen.
- 5.1.: De SPH'er handelt normatief-professioneel.
- 5.2.: De SPH'er handelt vakbekwaam.

Toetsing

- portfolio & portfoliogesprek
 - beoordeling: cijfer;
 - wegingsfactor: n.v.t.;
 - beoordelingsnorm: zie studiehandleiding voor beoordelingscriteria;
 - toetsperiode: blok 3;
 - herkansing: portfolio & portfoliogesprek;
 - periode herkansing: blok 4.
- Voorwaarden
 - De student heeft de verplichte instructiebijeenkomst bijgewoond.
 - Het portfolio moet met een voldoende beoordeeld zijn, voordat de student het portfoliogesprek kan voeren.

Studiemateriaal

- *Studiehandleiding Competenties in de praktijk SPH Deeltijd/ Duaal jaar 1* (2014). Amsterdam: HvA, SPH. (Zie DLWO.)
- Landelijk Opleidingsoverleg SPH (2009). *De Creatieve professional. Met afstand het meest nabij*. Amsterdam: SWP.
- Alle literatuur die in het 1e jaar aangeboden wordt.

Inleiding Levensloopsychologie

Studiegidsnummer

Aantal studiepunten	2
Leerlijn	Theorie
Opleiding	SPH
Variant	Deeltijd/ Duaal
Leerjaar	1
Periode	blok 2
Collegejaar	2014-2015

Omschrijving

Een hulpverlener heeft vaak te maken met cliënten die op de een of andere manier afwijken van de gemiddelde norm. Om zich goed in cliënten te kunnen verplaatsen, zal hij dus zowel iets moet weten van psychopathologie als van de gemiddelde ontwikkeling van mensen. De gemiddelde mens ontwikkelt zich van een van de omgeving afhankelijk persoon tot een autonoom handelend individu. Hoe voltrekt zich deze ontwikkeling en hoe werd hier vroeger over gedacht? Hoe komt de wetenschap tot bruikbare kennis op dit gebied? Is deze kennis universeel of cultuurbepaald? Ontwikkelen mannen en vrouwen zich gelijk? Wat is de invloed van biologische, psychologische en maatschappelijke factoren op de menselijke ontwikkeling? Deze vragen (en mogelijke antwoorden) zullen aan bod komen tijdens de colleges.

Werkvormen

hoorcolleges

Contacturen

12 uur

Inschrijvingsvereisten

n.v.t.

Relatie met andere studieonderdelen

Dit programma is onderdeel van de leerlijn 'Theorie'. De kennis van deze theorie bouwt voort op *Inleiding Pedagogiek*, en wordt gebruikt bij *Inleiding methodiek en muzisch-agogisch handelen* en bij *Individueel onderzoek*.

Leerdoelen/competenties

Een eerste oriëntatie op de wetenschap 'levensloopsychologie'. Studenten laten kennismaken met de ontwikkelingsfasen van de menselijke levensloop en daarmee gepaard gaande aspecten op sociaal, psychologisch, fysiek en cognitief gebied.

Kerntaak

Dit programma draagt bij aan het ontwikkelen van kerntaak 1: Werken met cliënten: Sociaal Pedagogische Hulpverlening.

Competentie

Dit programma draagt bij aan de ontwikkeling van de volgende competentie op niveau 1:

- 1.1.: De SPH'er werkt methodisch.

Toetsing

- multiplechoicetoets (60 vragen)
 - beoordeling: cijfer;
 - wegingsfactor: n.v.t.;
 - beoordelingsnorm: zie studiehandleiding voor cesuur;
 - toetsperiode: blok 2;
 - herkansing: multiplechoicetoets;
 - periode herkansing: blok 3.

Studiemateriaal

- *Studiehandleiding Inleiding Levensloopsychologie SPH deeltijd/duaal jaar 1* (2014). Amsterdam: HvA, SPH. (Zie DLWO.)
- Tieleman, M. (2011). *Levensfasen. De psychologische ontwikkeling van de mens* (vanaf 2^e druk). Amsterdam: Boom onderwijs.

Keuzevak

Studiegidsnummer

Aantal studiepunten	3
Leerlijn	Extra
Opleiding	SPH
Variant	Deeltijd/ Duaal
Leerjaar	1
Periode	blok 2, 3 of 4
Collegejaar	2014-2015

Omschrijving

Zie: <https://dlwo.dmr.hva.nl/nl/studeren/Paginas/MWDSPPH/Keuzevakken.aspx>.

Aanmelden: zie ook <https://dlwo.dmr.hva.nl/nl/studeren/Paginas/MWDSPPH/Keuzevakken.aspx>.

In het begin van het studiejaar wordt aangegeven wanneer de student zich kan aanmelden.

Werkvormen

Het keuzevak bestaat uit 6 á 7 bijeenkomsten, vaak in de avond gegeven. De onderwijsvorm is afhankelijk van het keuzeprogramma dat de student kiest.

Contacturen

14 uur

Inschrijvingsvereisten

n.v.t.

Relatie met andere studieonderdelen

Leerdoelen / competenties

Afhankelijk van het keuzeprogramma dat de student kiest.

Kerntaken

Afhankelijk van het keuzeprogramma dat de student kiest.

Competenties

Afhankelijk van het keuzeprogramma dat de student kiest.

Toetsing

- Afhankelijk van het keuzeprogramma dat de student kiest.
Zie studiehandleiding van het betreffende keuzevak;
- Toetsperiode: blok 2,3 of 4;
- Periode herkansing: blok 3 of 4.

- Voorwaarde:

Presentie en actieve deelname tijdens de lessen is een voorwaarde voor een voldoende beoordeling.

Studiemateriaal

- Afhankelijk van het keuzeprogramma dat de student kiest.

Socialisatie

Studiegidsnummer

Aantal studiepunten	2
Leerlijn	Vaardigheden
Opleiding	SPH
Variant	Deeltijd/ Duaal
Leerjaar	1
Periode	blok 2
Collegejaar	2014-2015

Omschrijving

In dit 2^e blok van de opleiding wordt aandacht besteed aan de eigen socialisatie. Vragen zoals: Wat heeft mij gevormd tot de hulpverlener (en de persoon) die ik nu ben? Wat betekent dat voor de wijze waarop ik naar cliënten kijk? staan centraal.

Door het gebruiken van diverse reflectiemodellen krijgt de student technieken aangereikt om te reflecteren op het eigen handelen en verwerft hij/zij inzicht in de eigen opvattingen en overtuigingen. In de rest van de opleiding komen deze modellen regelmatig terug.

Werkvormen

practicum

Contacturen

17 uur

Inschrijvingsvereisten

n.v.t.

Relatie met andere studieonderdelen

Het programma *Socialisatie* legt een gefundeerde, stevige basis voor de komende onderwijsjaren binnen de studie en de ontwikkeling van de student als professional.

Leerdoelen/competenties

Het in kaart brengen van de eigen socialisatie en het verwerven van reflectievaardigheden.

Kerntaak

Het programma draagt bij aan het ontwikkelen van kerntaak 5: Zichzelf ontwikkelen in het beroep.

Competentie

Het programma draagt bij aan het ontwikkelen van de volgende competentie op niveau 1:

- 5.1.: De SPH'er handelt normatief-professioneel.

Toetsing

- verslag
 - beoordeling: cijfer;
 - wegingsfactor: n.v.t.;
 - beoordelingsnorm: zie verder studiehandleiding voor beoordelingscriteria;
 - toetsperiode: blok 2;

- herkansing: verslag;
- periode herkansing: blok 3.

- Voorwaarde:

Presentie en actieve deelname tijdens de lessen is een voorwaarde voor een voldoende beoordeling.

Studiemateriaal

- *Studiehandleiding Socialisatie SPH Deeltijd/Duaal jaar 1* (2014). Amsterdam: HvA, SPH. (Zie DLWO.)
- Geenen, M. (2010). *Reflecteren Leren van je ervaringen als sociale professional*. Bussum: Coutinho.

Individueel onderzoek

Studiegidsnummer

Aantal studiepunten	5
Leerlijn	Onderzoek
Opleiding	SPH
Variant	Deeltijd/ Duaal
Leerjaar	1
Periode	blok 3 en 4
Collegejaar	2014-2015

Omschrijving

Binnen deze opdracht onderzoeken studenten het thema 'sociale uitsluiting' of 'stigmatisering'. Studenten gaan naar aanleiding van een idee, vraag, uitdaging of probleem vanuit hun eigen beroepspraktijk aan de slag met een kwalitatief onderzoek.

Werkvormen

De studenten werken in koppels samen aan een individueel onderzoek en worden hierbij door een docent begeleid. Parallel aan dit proces wordt de onderzoekstheorie behandeld in werkcolleges.

Contacturen

2 lesuren per week, in totaal 13 bijeenkomsten = 21 uur

Inschrijvingsvereisten

n.v.t.

Relatie met andere studieonderdelen

Individueel onderzoek is een onderdeel van de leerlijn 'Onderzoek'. Tijdens het uitvoeren van het individuele onderzoek maken studenten tevens gebruik van de lesstof uit de programma's *Inleiding Sociologie en Inleiding Filosofie*.

Leerdoelen/competenties

Studenten onderzoeken een situatie uit hun eigen beroepspraktijk met behulp van theorie uit de propedeuse. Ze leren onderzoekstheorie toe te passen en oefenen hun onderzoeksvaardigheden.

Kerntaken

Dit programma draagt bij aan het ontwikkelen van de volgende kerntaken:

- 1.: Werken met cliënten: Sociaal Pedagogische Hulpverlening;
- 3.: Werken in een organisatie;
- 6.: Bijdragen aan de ontwikkeling van het beroep.

Competenties

Dit programma draagt bij aan de volgende competenties op niveau 1:

- 1.1.: De SPH'er werkt methodisch.
- 1.6.: De SPH'er verantwoordt het handelen.
- 3.1.: De SPH'er werkt professioneel samen.
- 3.2.: De SPH'er organiseert en beheert.
- 6.3.: De SPH'er onderzoekt.

Toetsing

- individueel onderzoeksrapport
 - beoordeling: cijfer;
 - wegingsfactor: 2/3;
 - beoordelingsnorm: zie studiehandleiding voor beoordelingscriteria;
 - toetsperiode: blok 4;
 - herkansing: individueel onderzoeksrapport;
 - periode herkansing: blok 4.

- eindgesprek
 - beoordeling: cijfer;
 - wegingsfactor: 1/3;
 - beoordelingsnorm: zie studiehandleiding voor beoordelingscriteria;
 - toetsperiode: blok 4;
 - herkansing: eindgesprek;
 - periode herkansing: blok 4.

- Voorwaarden:
 - Presentie en actieve deelname tijdens de lessen is een voorwaarde voor een voldoende beoordeling.
 - Voor een voldoende beoordeling moeten beide toetsonderdelen met een voldoende afgerond zijn.

Studiemateriaal

- *Studiehandleiding Individueel onderzoek* (2015). Amsterdam: HvA, SPH. (Zie DLWO.)
- Migchelbrink, F. (2013). *Handboek praktijkgericht onderzoek – zorg, welzijn, wonen en werken*. Amsterdam: SWP.

Inleiding Sociologie

Studiegidsnummer

Aantal studiepunten	2
Leerlijn	Theorie
Opleiding	SPH
Variant	Deeltijd/Duaal
Leerjaar	1
Periode	blok 3
Collegejaar	2014-2015

Omschrijving

Als SPH'er word je opgeleid om te werken met mensen. Een mens leeft echter nooit alleen, maar wordt gevormd door en is afhankelijk van andere mensen. In de hulpverlening aan een cliënt is het daarom van belang om de cliënt te kunnen plaatsen in een bredere context. Cliënten komen niet alleen in situaties terecht door hun eigen, onafhankelijke keuzes en individuele handelen. Het unieke verhaal van een cliënt speelt zich altijd af binnen meeromvattende maatschappelijke verbanden. Persoonlijke problemen hebben vaak te maken met maatschappelijke omstandigheden, met politieke vraagstukken en met sociale veranderingen. Wanneer je als hulpverlener op de hoogte bent van (bijvoorbeeld) iemands culturele en sociaal-economische achtergrond, kun je het verhaal van de cliënt beter plaatsen en zijn wereld beter begrijpen.

Werkvormen

hoorcolleges

Contacturen

12 uur

Inschrijvingsvereisten

n.v.t.

Relatie met andere studieonderdelen

De lesstof uit het programma *Inleiding Sociologie* wordt gebruikt bij *Individueel onderzoek*. Het programma *Inleiding Sociologie* hangt daarnaast samen met veel andere programma's binnen de opleiding SPH. Zo zul je opgedane kennis gebruiken in het vak *Inleiding Filosofie* (1e jaar), en komen we terug op aangehaalde onderwerpen in o.a. de vakken *Maatschappelijke ontwikkelingen* (2e jaar), *Methodiek: Systeembenadering* (2e jaar) en *Overheidsbeleid en wetgeving* (3e jaar). Het ontwikkelen van sociologische verbeeldingskracht zorgt ervoor dat toekomstige hulpverleners verbanden gaan zien tussen (eigen) persoonlijke ervaringen en algemene maatschappelijke omstandigheden.

Leerdoelen/competenties

Het doel van het programma *Inleiding Sociologie* is dat studenten inzicht krijgen in de maatschappelijke structuren en ontwikkelingen die relevant zijn voor de sociaal pedagogische hulpverlening. In het programma wordt uitgebreid stilgestaan bij de complexiteit van de positie als hulpverlener ten opzichte van de cliënt. Het programma draagt bovendien bij aan de profilering van de student als hulpverlener. Het programma *Inleiding Sociologie* biedt de student bouwstenen om methodisch te kunnen handelen.

Kerntaak

Dit programma draagt bij aan het ontwikkelen van kerntaak 1: Werken met cliënten: Sociaal Pedagogische Hulpverlening.

Competentie

Dit programma draagt bij aan de ontwikkeling van de volgende competentie op niveau 1:

- 1.1.: De SPH'er werkt methodisch.

Het programma *Inleiding Sociologie* biedt de student bouwstenen om methodisch te kunnen handelen.

Toetsing

- multiplechoicetoets (60 vragen)
 - beoordeling: cijfer;
 - wegingsfactor: n.v.t.;
 - beoordelingsnorm: zie studiehandleiding voor cesuur;
 - toetsperiode: blok 3;
 - herkansing: multiplechoicetoets (60 vragen);
 - periode herkansing: blok 4.
- Voorwaarden:
n.v.t.

Studiemateriaal

- Hendrix, H. (2014). *Praktijkboek sociologie*. Den Haag: Boom Lemma Uitgevers.
- De collegestof behoort ook tot de toetsstof. Voorbeelden uit de colleges die niet in de verplichte literatuur worden beschreven, kunnen terugkomen in het tentamen. Bovendien kan de verplichte literatuur worden aangevuld met losse artikelen en/of (delen uit) andere literatuur. Informatie hierover wordt nader bekendgemaakt.

Inleiding Filosofie

Studiegidsnummer

Aantal studiepunten	2
Leerlijn	Theorie
Opleiding	SPH
Variant	Deeltijd/ Duaal
Leerjaar	1
Periode	blok 4
Collegejaar	2014-2015

Omschrijving

Kennis vanuit de filosofie biedt de Sociaal Pedagogisch Hulpverlener een brede blik op mensen en maatschappij. Een onderdeel van de filosofie, de ethiek, is een dagelijks terugkerend hulpmiddel bij het maken van beslissingen rond de dilemma's die veelvuldig onderdeel uitmaken van de hulpverlening.

Werkvormen

hoorcolleges

Contacturen

12 uur

Inschrijvingsvereisten

n.v.t.

Relatie met andere studieonderdelen

Dit programma maakt deel uit van de leerlijn 'Theorie'. De geleerde begrippen komen terug in *Individueel onderzoek* in blok 3 en 4 en worden verdiept in het 2e jaar in de methodiekprogramma's, met name bij *Methodiek: Ethiek* en bij *Regels en regelhantering*.

Leerdoelen/competenties

Studenten leren enkele basisprincipes van de filosofie, met name in relatie tot de bestaansethiek.

Kerntaak

Dit programma draagt bij aan het ontwikkelen van kerntaak 1: Werken met cliënten: Sociaal Pedagogische Hulpverlening.

Competentie

Dit programma draagt bij aan de ontwikkeling van de volgende competentie op niveau 1:

- 1.1.: De SPH'er werkt methodisch

Toetsing

- openvragentoets (geslotenboektoets)
 - beoordeling: cijfer;
 - wegingsfactor: n.v.t.;
 - beoordelingsnorm: zie studiehandleiding voor beoordelingscriteria;
 - toetsperiode: blok 4;
 - herkansing: openvragentoets (geslotenboektoets);
 - periode herkansing: blok 4.

Studiemateriaal

- *Studiehandleiding en Reader Inleiding Filosofie SPH deeltijd/Duaal jaar 1 (2015)*. Amsterdam: HvA, SPH. (Zie DLWO.)

Gespreksvaardigheden: De cliënt

Aantal studiepunten	2
Leerlijn	Vaardigheden
Opleiding	SPH
Variant	Deeltijd/ Duaal
Leerjaar	1
Periode	blok 4
Collegejaar	2014-2015

Omschrijving

In het practicum staan basisvaardigheden en technieken centraal die belangrijk zijn bij het voeren van gesprekken in de hulpverlening. Er wordt ook gelet op de persoonlijk-professionele vaardigheden van de studenten binnen professionele gespreksvoering. Deze vaardigheden en technieken zullen geoefend worden door middel van rollenspellen. De focus ligt in dit studiejaar op één-op-één-gesprekken in de hulpverlening, waarbij actuele thema's aan de orde zullen komen. Als voorbereiding op de bijeenkomsten bestuderen studenten zelf literatuur, die afwisselend door enkele docenten en studenten wordt toegelicht.

Werkvormen

Practicum. Aan de hand van voorbereide literatuur wordt geoefend met een-op-een hulpverleningsgesprekken, zowel klassikaal als in subgroepen.

Contacturen

15 uur

Inschrijvingsvereisten

n.v.t.

Relatie met andere studieonderdelen

Dit programma is onderdeel van de leerlijn 'Vaardigheden'. Gespreksvaardigheden zijn in alle fasen van de plancyclus relevant en het programma *Gespreksvaardigheden: De cliënt* hangt daarom samen met het programma *Inleiding methodiek en muzisch-agogisch handelen*. Daarnaast kunnen de gespreksvaardigheden worden geoefend bij het afnemen van een interview tijdens het programma *Individueel onderzoek*. In jaar 2 worden de basisvaardigheden verdiept in *Gespreksvaardigheden: Systeemgesprek*.

Leerdoelen/competenties

De studenten verkrijgen inzicht in de processen die een rol spelen bij het voeren van hulpverleningsgesprekken, zowel bij zichzelf als bij de cliënt. Daarnaast leren studenten de basis(gespreks)vaardigheden inzetten om een ander te ondersteunen bij het inzicht krijgen in zijn/ haar probleem. Hierbij wordt specifiek aandacht besteed aan een cliëntgerichte en oplossingsgerichte houding.

Kerntaken

Dit programma draagt bij aan het ontwikkelen van kerntaak 1: Werken met cliënten: Sociaal Pedagogische Hulpverlening.

Competenties

Dit programma draagt bij aan de ontwikkeling van de volgende competenties op niveau 1:

- 1.3.: De SPH'er versterkt de cliënt.
- 1.4.: De SPH'er hanteert de relatie.

Toetsing

- gespreksverslag
 - beoordeling: cijfer ;
 - wegingsfactor: n.v.t.;
 - beoordelingsnorm: Zie studiehandleiding voor beoordelingscriteria;
 - toetsperiode: blok 4;
 - herkansing; gespreksverslag;
 - periode herkansing: blok 4.

- Voorwaarde:

Presentie en actieve deelname tijdens de lessen is een voorwaarde voor een voldoende beoordeling.

Studiemateriaal

- *Studiehandleiding Gespreksvaardigheden: De cliënt SPH Deeltijd/Duaal jaar 1 (2015)*. Amsterdam: HvA, SPH. (Zie DLWO.)
- Lang, G. & Molen, H.T. van der (2012). *Psychologische Gespreksvoering, een basis voor hulpverlening* (16e druk). Soest: Uitgeverij Nelissen.

Deeltijd/Duaal Jaar 2

Methodiek en methoden

Studiegidsnummer

Aantal studiepunten	3
Leerlijn	Methodiek
Opleiding	SPH
Variant	Deeltijd/ Duaal
Leerjaar	2
Periode	blok 1
Collegejaar	2014-2015

Omschrijving

Methodiek neemt een centrale plaats in het curriculum van de SPH-opleiding bij de HvA in. Het gaat bij Methodiek SPH over het *handelen* en het *denken over het handelen*. Wat doet de SPH'er: hoe, waarom en waartoe? Deze vragen stelt de SPH'er zich continu met als doel cliëntgerichte en zinvolle hulp te verlenen, binnen het kader van de maatschappelijke opdracht. Het handelen in de praktijk wordt steeds getoetst aan en verrijkt, aangevuld en verantwoord met behulp van (wetenschappelijke), theoretische en ethische concepten. Vice versa beïnvloeden de ervaringen in de praktijk het (wetenschappelijke), theoretische en normatieve denken over hulpverlening.

In het programma *Methodiek en methoden* komen drie thema's aan de orde. Het eerste thema is 'methodiek'. Het is een oprissing, verdieping en aanscherping van opvattingen over methodiek en methodisch handelen. Als tweede thema wordt een aantal van de meest voorkomende of relevante hulpverleningsmethoden besproken. Een hulpverleningsmethode is een belangrijk hulpmiddel bij het methodisch werken en een uitwerking van het denken over methodiek. Het derde thema is de grondhouding van de SPH'er: Wat moet je in je bagage hebben om een goede SPH'er te zijn? Wat betekent een muzische grondhouding? Wat betekent present zijn?

Werkvormen

De methodiekprogramma 's bestaan uit werkcolleges met bijbehorende huiswerk- en studieopdrachten.

Contacturen

21 uur

Inschrijvingsvereisten

n.v.t.

Relatie met andere studieonderdelen

Methodiek en methoden is een onderdeel van de leerlijn 'Methodiek'. Het programma heeft een directe relatie met de hoorcolleges *Psychologie* en de overige programma's binnen de leerlijn 'Methodiek'.

Leerdoelen/ competenties

Studenten leren vanuit een theoretisch en specifiek SPH-gericht beroepskader kennis te nemen van en te reflecteren op situaties en problemen in de hulpverleningspraktijk.

Kerntaak

Dit programma draagt bij aan het ontwikkelen van de volgende kerntaak:

- 1.: Werken met cliënten: Sociaal Pedagogische Hulpverlening;

Competenties

Dit programma draagt bij aan de ontwikkeling van de volgende competenties op niveau 2:

- 1.1.: De SPH'er werkt methodisch.
- 1.2.: De SPH'er ontwerpt programma's.
- 1.6.: De SPH'er verantwoordt het handelen.

Toetsing

- verslag:
 - beoordeling: cijfer;
 - wegingsfactor: n.v.t.;
 - beoordelingsnorm: zie studiehandleiding voor beoordelingscriteria;
 - toetsperiode: blok 1;
 - herkansing: verslag;
 - periode herkansing: blok 2
- Voorwaarde:
 - Presentie en actieve deelname tijdens de lessen en het inleveren van de huiswerkopdrachten zijn voorwaarden voor een voldoende beoordeling.

Studiemateriaal

- *Studiehandleiding Methodiek en methoden* (2014). Amsterdam: HVA, SPH. (Zie DLWO.)
- Bassant, J. en S. de Roos (red.). (2000/2010). *Methoden voor sociaal-pedagogisch hulpverleners* (3e herziene druk). Bussum: Uitgeverij Coutinho.
- Rigter, J. (2009). *Palet van de psychologie, Stromingen en hun toepassingen in hulpverlening en opvoeding* (4e herziene druk). Bussum: Coutinho. (Boek wordt gebruikt bij programma *Psychologie*.)

Artikelen, als pdf-bestand van DLWO te downloaden:

- *Reader Methodiek en methoden SPH 2^e jaar Deeltijd/ Duaal* (2014). Amsterdam: HVA, SPH.

Psychologie

Studiegidsnummer

Aantal studiepunten	2
Leerlijn	Theorie
Opleiding	SPH
Variant	Deeltijd/ Duaal
Leerjaar	2
Periode	blok 1
Collegejaar	2014-2015

Omschrijving

In de psychologie kennen we verschillende stromingen die allemaal op een andere manier naar mensen kijken. In dit vak worden zeven stromingen besproken.

Dat deze stromingen de mens allemaal op een eigen manier zien, heeft effect op het handelen in de praktijk.

In dit vak zullen studenten ook leren hoe zij deze stromingen kunnen toepassen op verschillende problemen die zij tegen kunnen komen.

Werkvormen

hoorcolleges

Contacturen

12 uur

Inschrijvingsvereisten

n.v.t.

Relatie met andere studieonderdelen

Dit programma hangt rechtstreeks samen met het programma *Methodiek en methoden*, waarbij de verschillende stromingen namelijk terug zullen komen.

Leerdoelen/competenties

Door dit programma wordt het kennisniveau op het gebied van de psychologie en de verschillende zienswijzen binnen de psychologie vergroot. Deze kennis kan men gebruiken om het handelen van alledag beter te verantwoorden.

Kerntaak

Dit programma draagt bij aan het ontwikkelen van kerntaak 1: Werken met cliënten: Sociaal Pedagogische Hulpverlening.

Competitie

Dit programma draagt bij aan de ontwikkeling van de volgende competentie op niveau 2:

- 1.1. De SPH'er werkt methodisch.

Toetsing

- openvragentoets (geslotenboektoets)
 - beoordeling: cijfer;
 - wegingsfactor: n.v.t.;
 - beoordelingsnorm: het totaal aantal te behalen punten bedraagt 100. Bij 55 punten heb je een voldoende (5,5) behaald;
 - toetsperiode: blok 1;
 - herkansing: openvragentoets (geslotenboektoets);
 - periode herkansing: blok 2.

Studiemateriaal

- *Studiehandleiding Psychologie* (2014). Amsterdam: HVA, SPH. (Zie DLWO.)
- Rigter, J.(2009). *Het palet van de psychologie. Stromingen en hun toepassingen in hulpverlening en opvoeding* (4e herziene druk). Bussum: Coutinho.

Maatschappelijke ontwikkelingen

Studiegidsnummer

Aantal studiepunten	2
Leerlijn	Theorie
Opleiding	SPH
Variant	Deeltijd/ Duaal
Leerjaar	2
Periode	blok 1
Collegejaar	2014-2015

Omschrijving

Het vak *Maatschappelijke ontwikkelingen* richt zich, vanuit de geschiedenis van Social Work, op actuele ontwikkelingen binnen de hulpverlening. Extramuralisering binnen de hulpverlening is bijvoorbeeld een recente ontwikkeling, welke gestimuleerd wordt door de politiek. Wat zijn nu de gevolgen van deze ontwikkeling voor de praktijk? Hoe merkt de cliënt dit? Wat betekent het voor de professionals in de praktijk? En misschien nog belangrijker: wat is het doel van deze verschuiving? Door de ontwikkelingen binnen de werkvelden jeugdzorg, psychiatrie, ouderenzorg, justitie en zorg voor verstandelijk beperkten te bespreken, krijgen actuele ontwikkelingen een achtergrond. Door kennis op te doen van deze ontwikkelingen, wordt het mogelijk om hulpvragen vanuit een breder perspectief te bekijken en te behandelen.

Werkvormen

werkcolleges

Contacturen

12 uur

Inschrijvingsvereisten

n.v.t.

Relatie met andere studieonderdelen

Dit programma maakt deel uit van de leerlijn 'Theorie'. De leerstof komt terug in de methodiekprogramma's. *Inleiding Sociologie* uit de propedeuse kan als basis gezien worden.

Leerdoelen/competenties

Het doel van het programma is inzicht te verwerven in de maatschappelijke context, structuren en ontwikkelingen, waarmee de hulpvragen en situaties van cliënten geplaatst kunnen worden in de context van het hier en nu van de samenleving. De student leert zo de maatschappelijke invloeden op het leven van de cliënt, het cliëntsysteem en de hulpverlening kennen en herkennen.

Kerntaak

Dit programma draagt bij aan het ontwikkelen van kerntaak 2: Maatschappelijk denken en handelen.

Competentie

Dit programma draagt bij aan de ontwikkeling van de volgende competentie op niveau 2:

- 2.1.: De SPH'er signaleert en initieert.

Toetsing

- schriftelijk betoog
 - beoordeling: cijfer;
 - wegingsfactor: n.v.t.;
 - beoordelingsnorm: zie studiehandleiding voor beoordelingscriteria;
 - toetsperiode: blok 1;
 - herkansing: schriftelijk betoog;
 - periode herkansing: blok 2.

- mondeling betoog in de lesgroep
 - beoordeling: voldaan/niet voldaan;
 - wegingsfactor: n.v.t.;
 - beoordelingsnorm: zie studiehandleiding voor beoordelingscriteria;
 - toetsperiode: blok 1;
 - herkansing: mondeling betoog;
 - periode herkansing: blok 2.

- Voorwaarden:
 - Presentie en actieve deelname tijdens de lessen is een voorwaarde voor een voldoende beoordeling.
 - Voor een voldoende beoordeling moeten beide toetsonderdelen met een voldoende afgerond zijn. Het schriftelijk betoog kan pas beoordeeld worden als aan het mondeling betoog voldaan is.

Studiemateriaal

- Bijlsma, J. & Janssen, H. (2008). *Sociaal werk in Nederland. Vijfhonderd jaar verheffen en verbinden (tweede herziene druk)*. Bussum: Coutinho.
- Artikel. (Zie studiehandleiding voor meer informatie.)

Studieloopbaanbegeleiding

Studiegidsnummer

Aantal studiepunten	1
Leerlijn	SLB/reflectie
Opleiding	SPH
Variant	Deeltijd / Duaal
Leerjaar	2
Periode	hele jaar
Collegejaar	2014-2015

Omschrijving

De bijeenkomsten staan in het teken van elkaar en zichzelf in het werk leren kennen door middel van de reflectieopdracht *'Ik, de professional'*. Aan het eind van het 2^e blok vinden de individuele voortgangsgesprekken plaats. Ter voorbereiding hierop schrijven studenten een voortgangsverslag. Tijdens de laatste bijeenkomst vindt er een evaluatie plaats. Onder begeleiding van de SLB-docent blikken de studenten terug op het studiejaar in de vorm van een zelfverzorgde high tea.

Werkvormen

individuele gesprekken en groepsbijeenkomsten

Contacturen

10 uur

Inschrijvingsvereisten

n.v.t.

Relatie met andere studieonderdelen

Het programma SLB loopt als een rode draad door de opleiding. Naast de beschikbaarheid van de SLB-docent voor vragen in geval van specifieke studie-, werk- of privéomstandigheden van studenten, wordt bij SLB veel aandacht besteed aan reflectie, wat een belangrijk thema is in de opleiding.

Leerdoelen/competenties

Studieloopbaanbegeleiding (SLB) is een begeleidingssysteem waarbinnen studenten:

- leren reflecteren op het eigen denken, voelen, willen en handelen;
- zelfstandig informatie kunnen verwerven over de studie, het beroep en de eigen persoon;
- geconfronteerd worden met beroepseisen, studieresultaten en eigen studiegedrag;
- studieproblemen kunnen bespreken met de SLB-docent;
- geadviseerd worden over alles wat met hun studie te maken heeft;
- specifieke aandacht besteden aan de afstemming en wisselwerking tussen studie en werkplek.

Kerntaak

Dit programma draagt bij aan het ontwikkelen van kerntaak 5: Zichzelf ontwikkelen in het beroep.

Competenties

Dit programma draagt bij aan de ontwikkeling van de volgende competenties op niveau 2:

- 5.1.: De SPH'er handelt normatief-professioneel.

- 5.2.: De SPH'er handelt vakbekwaam.

Toetsing

De toetsopdracht bestaat uit meerdere onderdelen:

- reflectieverslag
 - beoordeling: voldoende/onvoldoende;
 - wegingsfactor: zie studiehandleiding;
 - beoordelingsnorm: zie studiehandleiding voor beoordelingscriteria;
 - toetsperiode: blok 1;
 - herkansing: reflectieverslag;
 - periode herkansing: blok 2.
- presentatie
 - beoordeling: voldoende/onvoldoende;
 - wegingsfactor: zie studiehandleiding;;
 - beoordelingsnorm: zie studiehandleiding voor beoordelingscriteria;
 - toetsperiode: blok 1;
 - herkansing: presentatie;
 - periode herkansing: blok 2.
- voortgangsverslag
 - beoordeling: voldoende/onvoldoende;
 - wegingsfactor: zie studiehandleiding;
 - beoordelingsnorm: zie studiehandleiding voor beoordelingscriteria;
 - toetsperiode: blok 2;
 - herkansing: voortgangsverslag;
 - periode herkansing: blok 3.
- voortgangsgesprek
 - beoordeling: voldoende/onvoldoende;
 - wegingsfactor: zie studiehandleiding;
 - beoordelingsnorm: zie studiehandleiding voor beoordelingscriteria;
 - toetsperiode: blok 3;
 - herkansing: voortgangsgesprek;
- periode herkansing: blok 4.
- Voorwaarden:
 - Voor een voldoende beoordeling moeten alle onderdelen met een voldoende beoordeeld zijn.
 - Deelname aan alle bijeenkomsten zijn verplicht.

Studiemateriaal

- *Studiehandleiding Studieloopbaanbegeleiding SPH deeltijd/duaal jaar 2* (2014). Amsterdam: HVA, SPH. (Zie DLWO.)
- Bloemen, P. & Dekkers, J. (2013). *Greep krijgen op je studieloopbaan. Werkboek voor studenten in het HBO* (2^e herziene druk). Nueneen: Onderwijsbureau Dekkers bv.
- Landelijk Opleidingsoverleg SPH (2009). *De creatieve professional, met afstand het meest nabij*. Amsterdam: SWP.

Competenties in de praktijk

Studiegidsnummer

Aantal studiepunten	30
Leerlijn	Praktijk
Opleiding	SPH
Variant	Deeltijd/ Duaal
Leerjaar	2
Periode	hele jaar
Collegejaar	2014-2015

Omschrijving

De student legt een portfolio aan waarin aangetoond wordt op welke wijze aan de competentieontwikkeling in de praktijk is gewerkt. De student ontvangt voortgangsbegeleiding op consultbasis. Er wordt afgerond met een individueel portfoliogesprek, waarin de student aan de docent laat zien, mede via het portfolio, welke competenties ontwikkeld zijn.

Werkvormen

Met behulp van de praktijkopdrachten, uitgewerkt in het portfolio en het portfoliogesprek, toont de student aan een adequate verbinding te kunnen leggen tussen de aangeboden stof van de opleiding en de ervaringen in de praktijk. De student laat zien over de genoemde competenties op tweedejaarsniveau te beschikken, levert bewijsmaterialen en feedback vanuit de praktijk aan. De eigen ontwikkeling wordt op deze manier zichtbaar.

Contacturen

Eén instructiebijeenkomst in blok 1 (verplicht) en 1 uur portfoliogesprek.

Inschrijvingsvereisten

Competenties in de praktijk van studiejaar 1 moet eerst met goed gevolg afgelegd zijn, voordat de student *Competenties in de praktijk* van studiejaar 2 mag afleggen.

Relatie met andere studieonderdelen

Alle programma's van het 1e en 2e jaar komen terug en worden verbonden bij het aantonen van de competentieontwikkeling in de praktijk.

Leerdoelen/ competenties

Studenten maken hun competentieontwikkeling in de praktijk in relatie tot hun leerproces op de opleiding, inzichtelijk door:

- een verband te leggen tussen het opleidingsaanbod en de ervaringen op de werkplek;
- het opleidingsaanbod te vertalen naar de werkplek en vice versa.

Kerntaken

Deze werkervaring in studiejaar 2 draagt bij aan de volgende kerntaken:

- 1.: Werken met cliënten: Sociaal Pedagogische Hulpverlening;
- 3.: Werken in een organisatie;
- 5.: Zichzelf ontwikkelen in het beroep.

Competenties

Dit programma draagt bij aan de ontwikkeling van de volgende competenties op niveau 2:

- 1.1.: De SPH'er werkt methodisch.
- 1.2.: De SPH'er ontwerpt programma's.
- 1.3.: De SPH'er versterkt de cliënt.
- 1.4.: De SPH'er hanteert de relatie.
- 1.5.: De SPH'er benut de context.
- 1.6.: De SPH'er verantwoordt het handelen.
- 3.1.: De SPH'er professioneel samen.
- 3.2.: De SPH'er organiseert en beheert.
- 3.3.: De SPH'er stuurt.
- 5.1.: De SPH'er handelt normatief-professioneel.
- 5.2.: De SPH'er handelt vakbekwaam.

Toetsing

- portfolio & portfoliogesprek
 - beoordeling: cijfer;
 - wegingsfactor: n.v.t.;
 - beoordelingsnorm: zie studiehandleiding voor beoordelingscriteria;
 - toetsperiode: blok 3;
 - herkansing: portfolio en portfoliogesprek;
 - periode herkansing: blok 4.
- Voorwaarden:
 - De student heeft de verplichte instructiebijeenkomst bijgewoond.
 - Het portfolio moet met een voldoende beoordeeld zijn, voordat de student het portfoliogesprek kan voeren.

Studiemateriaal

- *Studiehandleiding Competenties in de praktijk SPH Deeltijd/Duaal jaar 2 (2014)*. Amsterdam: HvA, SPH. (Zie DLWO.)
- Landelijk Opleidingsoverleg SPH (2009). *De creatieve professional - met afstand het meest nabij*. Amsterdam: SWP.
- Alle literatuur die in het 1e en 2e jaar aangeboden wordt.

Methodiek: Ethiek

Studiegidsnummer

Aantal studiepunten	2
Leerlijn	Methodiek
Opleiding	SPH
Variant	Deeltijd
Leerjaar	2
Periode	Blok 2
Collegejaar	2014-2015

Omschrijving

Wanneer is hulpverleners goed hulpverleners? Wat is 'goed'? En wanneer is 'goed' goed genoeg? Wie in de hulpverlening werkt, wordt onvermijdelijk geconfronteerd met ethische kwesties, met morele vraagstukken. Veel sociaal werkers vinden het moeilijk om met morele dilemma's om te gaan. Het gaat hierbij om alledaagse morele vragen rond de eigen verantwoordelijkheid en autonomie van de cliënt, respect, privacy, zwijgplicht, drang en dwang. Het gaat hierbij om de relatie tussen de SPH'er en de cliënt, maar er ontstaan ook ethische kwesties rondom thema's in de samenwerking met beroepsgeenoten en andere disciplines en in relatie met de samenleving. In de bijeenkomsten leren de studenten ethische dilemma's in de praktijk te herkennen, te koppelen aan hun eigen normatieve-reflectieve professionaliteit en te analyseren met behulp van de ethische hoofdstromen en beroepscode om tot een gewogen, beargumenteerd oordeel te komen.

Werkvormen

De methodiekprogramma 's bestaan uit werkcolleges met bijbehorende werk- en studieopdrachten.

Contacturen

12 uur

Inschrijvingsvereisten

n.v.t.

Relatie met andere studieonderdelen

Het programma *Methodiek: Ethiek* is onderdeel van de leerlijn 'Methodiek' in het 2e studiejaar en hangt inhoudelijk sterk samen met de thema's van de andere programma's. De theoretische programma's lopen het gehele studiejaar parallel aan de methodiekprogramma's en bieden het theoretische denkkader. De tweedejaarspractica zijn bij uitstek de programma's waarin geoefend kan worden met het toepassen van ethisch denken en handelen.

Leerdoelen/ competenties

De student:

- past de theorie en begrippen methodisch toe in het analyseren en beoordelen van morele dilemma's, problemen en kwesties uit de beroepspraktijk om tot een beslissing te komen;
- hanteert het Stappenplan, de Dilemmamethode en het Socratisch gesprek op correcte wijze als methodisch middel om tot een heldere, moreel beargumenteerde beslissing te komen;
- verwoordt en beargumenteert de beslissing ten aanzien van morele dilemma's, problemen en kwesties in de beroepspraktijk aan de hand van de theorie en begrippen (zoals genoemd bij de lesdoelen);

- onderscheidt, verwoordt en kent een waarde toe aan het perspectief van de cliënt, de organisatie en van zichzelf en het effect hiervan op de totstandkoming van het morele dilemma, het probleem of de kwestie en de beslissing.
- doorziet de invloed van maatschappelijke tendensen, beleid van de overheid en organisatie op de totstandkoming van morele dilemma's, problemen en kwesties;
- onderzoekt in dialoog met de cliënt (en -indien mogelijk- het cliëntsysteem) zijn/haar perspectief op het morele dilemma, het probleem of de kwestie, neemt dit op zorgvuldige wijze mee in het besluitvormingsproces;
- is zich er bewust van dat zich morele dilemma's, problemen en kwesties voordoen in de beroepspraktijk, gaat hierover het gesprek met betrokkenen aan en deelt opgedane kennis en inzichten;
- is zich bewust van de invloed van de eigen normen, waarden en socialisatie op het handelen in de beroepspraktijk als er zich een moreel dilemma, probleem of kwestie voordoet en reflecteert hierop.

Kerntaken

Dit programma draagt bij aan het ontwikkelen van de volgende kerntaken:

- 1.: Werken met cliënten: Sociaal Pedagogische Hulpverlening;
- 4.: Werken in multidisciplinaire samenwerkingsverbanden;
- 5.: Zichzelf ontwikkelen in het beroep.

Competenties

Het programma draagt bij aan de ontwikkeling van de volgende competenties op niveau 2:

- 1.1: De SPH'er werkt methodisch.
- 1.6: De SPH'er verantwoordt het handelen.
- 4.1: De SPH'er vertegenwoordigt.
- 5.1: De SPH'er handelt normatief-professioneel.

Toetsing

- openvragentoets (geslotenboektoets)
 - beoordeling: cijfer;
 - wegingsfactor: n.v.t.;
 - beoordelingsnorm: het totaal aantal te behalen punten bedraagt 150. Bij 82,5 punten heb je een voldoende (5,5) behaald;
 - toetsperiode: blok 2;
 - herkansing: openvragentoets (geslotenboektoets);
 - periode herkansing: blok 3.
- Voorwaarde:
 - Presentie en actieve deelname tijdens de lessen en het inleveren van de huiswerkopdrachten zijn voorwaarden voor een voldoende beoordeling.

Studiemateriaal

- *Studiehandleiding Methodiek: Ethiek SPH Deeltijd/Duaal jaar 2* (2014). Amsterdam: HvA, SPH. (Zie DLWO.)
- Buitink J., Ebskamp, J. en Groothoff, R. (2012). *Moresprudentie. Ethiek en beroepscode in het sociaal werk*. Amersfoort: ThiemeMeulenhoff.
- Nederlandse Vereniging van Maatschappelijk Werkers/NVMW (2013). *Beroepscode voor sociaalagogisch werkers. Ethische leidraad*. Geraadpleegd op 2 juni 2014 via <http://issuu.com/nvmwstaf/docs/beroepscodeagogen1?e=3868052/3731674>.

Regels en regelhantering

Studiegidsnummer

Aantal studiepunten	2
Leerlijn	Onderzoek
Opleiding	SPH
Variant	Deeltijd/ Duaal
Leerjaar	2
Periode	blok 2
Collegejaar	2014-2015

Omschrijving

Het vaststellen van, omgaan met en hanteren van regels is een belangrijk centraal gegeven in het bepalen en vormgeven van het klimaat waar cliënten dagelijks (of een deel van de dag) mee omringd zijn. Studenten doen een onderzoek rond het thema 'regels' in de eigen praktijk.

Werkvormen

In kleine groepen werkt iedere student individueel aan een eigen onderzoek. De rol van de docent is die van procesbegeleider en opdrachtgever. De studenten werken zelfstandig en groepsgewijs aan het uitvoeren van het onderzoek. Er is een keer per week een begeleide groepsbijeenkomst.

Contacturen

7 uur

Inschrijvingsvereisten

n.v.t.

Relatie met andere studieonderdelen

Dit programma maakt deel uit van de leerlijn 'Onderzoek' en heeft een direct verband met *Methodiek: Ethiek en Maatschappelijke ontwikkelingen*. Het bouwt voort op de onderzoeksvaardigheden die opgedaan zijn bij *Individueel onderzoek* uit jaar 1.

Leerdoelen/ competenties

Studenten leren de eigen werksituatie te onderzoeken op werkzame aspecten die het klimaat betreffen.

Kerntaken

Dit programma draagt bij aan het ontwikkelen van de volgende kerntaken:

- 1.: Werken met cliënten: Sociaal Pedagogische Hulpverlening;
- 3.: Werken in een organisatie;
- 6.: Bijdragen aan de ontwikkeling van het beroep.

Competenties

Dit programma draagt bij aan de ontwikkeling van de volgende competenties op niveau 2:

- 1.6.: De SPH'er verantwoordt het handelen.
- 3.1.: De SPH'er werkt professioneel samen.
- 6.3.: De SPH'er onderzoekt.

Toetsing

- individueel onderzoek, waarbij onderzoeksvaardigheden expliciet worden getoetst.
 - beoordeling: cijfer;
 - wegingsfactor: n.v.t.;
 - beoordelingsnorm: zie studiehandleiding voor beoordelingscriteria;
 - toetsperiode: blok 2;
 - herkansing: individueel onderzoek, waarbij onderzoeksvaardigheden expliciet worden getoetst;
 - periode herkansing: blok 3.
- Voorwaarde:
Presentie en actieve deelname tijdens de begeleiding is een voorwaarde voor een voldoende beoordeling.

Studiemateriaal

Verplichte literatuur:

- *Studiehandleiding Regels en regelgeving SPH Deeltijd/Duaal jaar 2* (2014). Amsterdam: HvA, SPH. (Zie DLWO.)
- Migchelbrink, F. (2013). *Handboek praktijkgericht onderzoek. Zorg, welzijn, wonen en werken*. Amsterdam: SWP.
- Overige literatuur wordt nader bekendgemaakt.

Aanbevolen literatuur, o.a.:

- Savornin Lohman, J. en H. Raaff (2001). *Tussen hulp en recht*. Bussum: Coutinho.
- Schuyt, Th.N.M. en M. Steketeer (1998). *Zorgethiek, ruimte voor regels*. Amsterdam: SWP Uitgeverij.
- *Sozio, Tijdschrift voor sociaal pedagogische hulpverlening*.
- Brochures van de overheid.
- Leerwijzer. (Zie DLWO.)
- Zelfgekozen literatuur over de eigen cliëntengroep of het type instelling.

Psychopathologie

Studiegidsnummer

Aantal studiepunten	2
Leerlijn	Theorie
Opleiding	SPH
Variant	Deeltijd/ Duaal
Leerjaar	2
Periode	blok 2
Collegejaar	2014-2015

Omschrijving

Binnen *Psychopathologie* gaan we kijken naar de stoornissen en ziektebeelden bij volwassenen.

Werkvormen

hoorcolleges

Contacturen

12 uur

Inschrijvingsvereisten

n.v.t.

Relatie met andere studieonderdelen

Dit programma is onderdeel van de leerlijn 'Theorie'.

Leerdoelen/ competenties

Leren van een basiskader rond de wetenschap psychopathologie: het ontstaan, de uitgangspunten, de wetenschappelijke stand van zaken en het verband met andere disciplines. Studenten krijgen hiermee inzicht in het dynamisch karakter van de mens in onze samenleving en de ontwikkeling van pathologie gedurende de levensloop.

Kerntaak

Dit programma draagt bij aan het ontwikkelen van kerntaak 1: Werken met cliënten: Sociaal Pedagogische Hulpverlening.

Competenties

Dit programma draagt bij aan de ontwikkeling van de volgende competenties op niveau 2:

- 1.3.: De SPH'er versterkt de cliënt.
- 1.4.: De SPH'er hanteert de relatie.

Toetsing

- multiplechoicetoets (50 vragen)
 - beoordeling: cijfer;
 - wegingsfactor: n.v.t.;
 - beoordelingsnorm: zie studiehandleiding voor cesuur;
 - toetsperiode: blok 2;
 - herkansing: multiplechoicetoets;
 - periode herkansing: blok 3.

Studiemateriaal

- Nevid, J.S., Rathus, S.A. & Greene, B. (2008). *Psychiatrie, een inleiding* (8e editie). Amsterdam: Pearson Education.
- *Studiehandleiding Psychopathologie SPH Deeltijd/Duaal jaar 2* (2014). Amsterdam: HvA, SPH. (Zie DLWO.)
- Artikelen. (Zie studiehandleiding voor meer informatie.)

Gespreksvaardigheden: Systeemgesprek

Studiegidsnummer

Aantal studiepunten	2
Leerlijn	Vaardigheden
Opleiding	SPH
Variant	Deeltijd/ Duaal
Leerjaar	2
Periode	blok 2 en 3
Collegejaar	2014-2015

Omschrijving

De basisvaardigheden die in de propedeuse geoefend zijn, zoals luisteren, adviseren en begeleiden, slecht nieuws brengen en hulpverlening, worden uitgebreid en verdiept. Daarnaast worden netwerkgesprekken geoefend.

Werkvormen

practicum

Contacturen

13 x 2.5 = 32,5 uur

Inschrijvingsvereisten

Het programma *Gespreksvaardigheden: De cliënt* uit het 1e jaar dient afgerond te zijn.

Relatie met andere studieonderdelen

Dit programma is een onderdeel van de leerlijn *Vaardigheden*. Parallel loopt *Methodiek: Ethiek en Methodiek: Systeembenadering*. De stof die daar aangereikt wordt, wordt toegepast binnen *Gespreksvaardigheden: Systeemgesprek*. De student maakt gebruik van de gespreksvaardigheden uit *Gespreksvaardigheden: De cliënt* en van de observatievaardigheden die in de propedeuse zijn verworven bij het programma *Observeren en Rapporten*. In het 4e blok komen de vaardigheden van pas bij het programma *Methodiek: Culturele diversiteit* en bij *Intervisie*.

Leerdoelen/ competenties

Het practicum *Gespreksvaardigheden: Systeemgesprek* richt zich op het vergroten van reeds aanwezige luister- en gespreksvaardigheden en op het verder ontwikkelen van een cliëntgerichte houding.

Kerntaak

Dit programma draagt bij aan het ontwikkelen van kerntaak 1:

- 1.: Werken met cliënten: Sociaal Pedagogische Hulpverlening.

Competenties

Dit programma draagt bij aan de ontwikkeling van de volgende competenties op niveau 2:

- 1.1.: De SPH'er werkt methodisch.
- 1.3.: De SPH'er versterkt de cliënt.
- 1.4.: De SPH'er hanteert de relatie.
- 1.5.: De SPH'er benut de context.

- 1.6.: De SPH'er verantwoordt het handelen.

Toetsing

- Wordt nader bekendgemaakt.

Studiemateriaal

- *Studiehandleiding Gespreksvaardigheden: Systeemgesprek, SPH Deeltijd/Duaal jaar 2* (2014). Amsterdam: HvA, SPH. (Zie DLWO.)
- Lang, G. en Molen, H. T. van der (2012). *Psychologische gespreksvoering. Een basis voor hulpverlening* (16e druk). Soest: Nelissen.

Methodiek: Systeembenadering

Studiegidsnummer

Aantal studiepunten	3
Leerlijn	Methodiek
Opleiding	SPH
Variant	Deeltijd/ Duaal
Leerjaar	2
Periode	blok 3
Collegejaar	2014-2015

Omschrijving

Het werken in en met de leefsituatie van de cliënt is de kern van het werk van de SPH'er. Met behulp van de systeembenadering kunnen leefsituaties beschreven en geanalyseerd worden, inclusief hun gezondheid of zingeving ervan voor de leden. In het programma *Methodiek: Systeembenadering* maken we gebruik van de strategische- of communicatietheorie. We verdiepen ons eerst in enkele algemene principes van het systeemgericht werken en voeren een systeemanalyse uit, onder andere met behulp van de vijf axioma's uit de communicatietheorie van Watzlawick. De theorieën van Watzlawick leveren een schat aan informatie op over sociale systemen en dus voor een systeemgerichte kijk op hulpverlening. Deze levert op zijn beurt belangrijke inzichten voor de SPH'er op voor methodiekontwikkeling in de hulpverlening.

Werkvormen

De methodiekprogramma 's bestaan uit werkcolleges met bijbehorende werk- en studieopdrachten.

Contacturen

15 uur

Inschrijvingsvereisten

n.v.t.

Relatie met andere studieonderdelen

Het programma *Methodiek: Systeembenadering* is onderdeel van leerlijn 'Methodiek' in het 2e studiejaar en hangt inhoudelijk sterk samen met de thema's van de andere methodiekprogramma's. De theoretische programma's lopen het gehele studiejaar parallel aan de methodiekprogramma's en bieden het theoretische denkkader. De tweedejaarspractica zijn bij uitstek de programma's waarin geoefend kan worden met het toepassen van systeemgericht denken en handelen.

Leerdoelen/ competenties

De student:

- kent en beoordeelt het karakter en de plaats van de systeemtheorie;
- doorgrondt het systeemfunctioneren volgens de strategische- of communicatietheorie en de belangrijkste kenmerken van open systemen;
- onderscheidt de vijf axioma's met betrekking tot de interactie binnen systemen;
- illustreert en beargumenteert hoe de vijf axioma's in de eigen werksituatie voorkomen;
- analyseert de eigen werksituatie met behulp van de vijf axioma's;
- legt verbanden tussen de vijf axioma's zoals die in de eigen werksituatie waargenomen zijn;
- trekt conclusies over de zinvolheid van het afgebakende systeem voor de leden;
- verantwoordt keuzes met betrekking tot het handelen vanuit de systeembenadering en komt tot interventies (handelingsalternatieven);

- beoordeelt de invloed van deze interventies op de individuele leden van het systeem (past de systematiek van de plancyclus toe);
- beargumenteert in hoeverre de bevindingen vanuit de analyse en de interventies aansluiten op de methodiek van de instelling;
- is in staat tot ethische reflectie op het eigen professioneel handelen;
- maakt helder onderscheid tussen waarneming en interpretatie.

Kerntaken

Dit programma draagt bij aan het ontwikkelen van de volgende kerntaken:

- 1.: Werken met cliënten: Sociaal Pedagogische Hulpverlening;
- 2.: Maatschappelijk denken en handelen.

Competenties

Dit programma draagt bij aan de ontwikkeling van de volgende competenties op niveau 2:

- 1.1 De SPH'er werkt methodisch.
- 1.2 De SPH'er ontwerpt programma's.
- 1.5 De SPH'er benut de context.
- 1.6 De SPH'er verantwoordt het handelen.
- 2.1 De SPH'er signaleert en initieert.

Toetsing

- verslag
 - beoordeling: cijfer;
 - wegingsfactor: n.v.t.;
 - beoordelingsnorm: zie studiehandleiding voor beoordelingscriteria;
 - toetsperiode: blok 3;
 - herkansing: verslag;
 - periode herkansing: blok 4.
- Voorwaarde:
 - Presentie actieve deelname tijdens de lessen en het inleveren van de huiswerkopdrachten zijn voorwaarden voor een voldoende beoordeling.

Studiemateriaal

- Willemse, J. (2011). *Anders kijken. Theorie en praktijk van de systeembenadering* (2^e herziene druk). Houten: Bohn Stafleu van Loghum.
- Rigter, J. (2009). Systeemtheorie. In J. Rigter, *Het Palet van de Psychologie. Stromingen en hun toepassingen in hulpverlening en opvoeding* (4^e herziene druk). Bussum: Coutinho (al in je bezit).
- Studiehandleiding Methodiek: Systeembenadering, *SPH Deeltijd/Duaal jaar 2* (2015). Amsterdam: HvA, SPH. (Zie DLWO.)
- Reader Methodiek 2^e jaar Deeltijd/ Duaal (2014). Amsterdam: HvA, SPH.

Orthopedagogiek

Studiegidsnummer

Aantal studiepunten	2
Leerlijn	Theorie
Opleiding	SPH
Variant	Deeltijd/ Duaal
Leerjaar	2
Periode	blok 3
Collegejaar	2014-2015

Omschrijving

Als zich in de opvoeding of bij het verkrijgen van autonomie ernstige problemen in de leefsituatie voordoen, is het gewenst dat er gezocht wordt naar passende handelingsaanbevelingen als antwoord op deze vraagstelling. Binnen onze opleiding beperken we ons niet tot kinderen, maar gaat het om alle mensen die extra steun nodig hebben binnen de leefsituatie. Verder richten we ons niet alleen op het leren omgaan met een handicap, maar kijken we naar de totale mens in zijn/haar context. Tijdens de lessen besteden we in het begin veel aandacht aan de historie van de orthopedagogiek, de wetenschap orthopedagogiek, methodes en het aangaan van een hulpverleningsrelatie. Ook de opvoedingsdimensies van Kok als antwoord op een orthopedagogische vraagstelling komen aan de orde. Ten slotte nemen we de kernpunten van de levensfasen en stoornissen door en gaan we in op de aanpak van stoornissen per leeftijd.

Werkvormen

hoorcolleges

Contacturen

12 uur

Inschrijvingsvereisten

n.v.t.

Relatie met andere studieonderdelen

In de deeltijd/duale SPH-opleiding hangt het programma *Orthopedagogiek* sterk samen met de *methodiekprogramma's* van het 2e leerjaar en met *Psychologie*, *Psychopathologie*, *Agogiek* en de eigen werkplek. In de opbouw van het 2e leerjaar is er expliciet voor gekozen om *Orthopedagogiek* en *Methodiek: Systeembenadering* in hetzelfde blok aan te bieden, aangezien het systeemgericht werken binnen de orthopedagogiek een belangrijke peiler is. *Methodiek: Orthopedagogiek* in blok 4 vormt een verdieping van het programma *Orthopedagogiek*, aangezien de student hier leert om de theorie toe te passen binnen de eigen werkpraktijk en in relatie tot cliënten.

Leerdoelen/ competenties

De student:

- onderscheidt en kent de verschillende definities, alsmede de historische ontwikkeling van de Orthopedagogiek;
- kent de verschillende orthopedagogische interventiemodellen en de modellen ten behoeve van methodisch en planmatig handelen, onderscheidt deze van elkaar en past ze toe in (de analyse van) praktijksituaties;
- kent het Orthopedagogisch behandelingsmodel van Kok, is in staat om een praktijksituatie aan de hand hiervan te analyseren en uitspraken te doen over de juiste benadering en begeleiding;

- legt verbanden tussen de conceptuele programma's *Psychopathologie* en *Inleiding Levensloopsychologie* en kan deze theorieën koppelen aan de verschillende stromingen en orthopedagogische interventiemodellen;
- kent de ontwikkelings- en opvoedingsopgaven van de verschillende leeftijdsfasen en kan aangeven welke problemen kunnen ontstaan als deze opgaven niet goed doorlopen worden;
- kent de kenmerken, oorzaken, gevolgen, preventie en behandeling van gezinsproblemen en kindermishandeling;
- kent de kenmerken, aanleg- en omgevingsfactoren, begeleiding en behandeling van de gedragsproblemen en -stoornissen die in de bijeenkomsten aan bod gekomen zijn.

Kerntaak

Dit programma draagt bij aan het ontwikkelen van kerntaak 1: Werken met cliënten: Sociaal Pedagogische Hulpverlening.

Competenties

Dit programma draagt bij aan de ontwikkeling van de volgende competenties op niveau 2:

- 1.3. De SPH'er versterkt de cliënt.
- 1.4. De SPH'er hanteert de relatie.

Toetsing

- multiplechoicetoets (60 vragen)
 - beoordeling: cijfer;
 - wegingsfactor: n.v.t.
 - beoordelingsnorm: bij beoordelingsnorm: zie studiehandleiding voor cesuur;
 - toetsperiode: blok 3;
 - herkansing: multiplechoicetoets;
 - periode herkansing: blok 4.

Studiemateriaal

- *Studiehandleiding Orthopedagogiek, SPH voltijd en deeltijd jaar 2* (2015). Amsterdam: HvA, SPH. (Zie DLWO.)
- Hoof, L. van & Vries, M. de. (2014). *Als opvoeden niet vanzelf gaat, Orthopedagogiek in de praktijk* (2^e druk). Amersfoort: ThiemeMeulenhoff.
- Alle collegestof.

Methodiek: Orthopedagogiek

Studiegidsnummer

Aantal studiepunten 3

Leerlijn Methodiek

Opleiding SPH

Variant Deeltijd/ Duaal

Leerjaar 2

Periode blok 4

Collegejaar 2014-2015

Omschrijving

SPH'ers zijn dagelijks en continu bezig, op basis van kennis over en inzicht in het gedrag van hun cliënten, hen zo te beïnvloeden dat zij zich kunnen ontwikkelen. Zij signaleren waar het 'tekort' zit en benaderen iemand op zodanige wijze dat hij of zij zelf leert hoe dat 'tekort' aangevuld kan worden, c.q. hoe er met dat 'tekort' zinvol geleefd kan worden. De orthopedagogiek –en in het bijzonder het Orthopedagogisch behandelingsmodel van Kok- levert daar mooie handvatten voor. Uitgangspunt van SPH is de opvatting dat hulpverleners (of dat nu aan kinderen is, aan volwassenen of aan mensen met een verstandelijk beperking of met een psychiatrische stoornis) altijd meer is dan het uitvoeren van therapeutische interventies. Wij gaan er van uit dat hulpverleners relationeel en niet 'simpel' dienstverlening, niet alleen bedoeld voor het oplossen van een probleem of het opheffen van een stoornis of gebrek, maar gericht op ontwikkeling van de cliënt.

Werkvormen

De methodiekprogramma 's bestaan uit werkcolleges met bijbehorende werk- en studieopdrachten.

Contacturen

15 uur

Inschrijvingsvereisten

n.v.t.

Relatie met andere studieonderdelen

Het programma *Methodiek: Orthopedagogiek* is onderdeel van het de leerlijn 'Methodiek' in het 2^e studiejaar en hangt inhoudelijk sterk samen met de thema's van de andere methodiekprogramma's. Vanuit de theoretische leerlijn wordt net name het theoretische denkkader vanuit de programma's *Orthopedagogiek* en *Agogiek* geboden.

Leerdoelen/ competenties

De bedoeling van dit methodiekonderdeel is orthopedagogiek en orthopedagogisch handelen te verbreden naar de hulpverlening en de bruikbaarheid daarvan te onderzoeken voor de eigen werksituatie middels het ontwerpen van een orthopedagogisch methodiekmodel voor de eigen werkpraktijk.

Kerntaken

Dit programma draagt bij aan het ontwikkelen van de volgende kerntaken:

- 1.: Werken met cliënten: Sociaal Pedagogische Hulpverlening;
- 4.: Werken in multidisciplinaire samenwerkingsverbanden;
- 6.: Bijdragen aan de ontwikkeling van het beroep

Competenties

Dit programma draagt bij aan de ontwikkeling van de volgende competenties op niveau 2:

- 1.1: De SPH'er werkt methodisch.
- 1.3: De SPH'er versterkt de cliënt.
- 1.4: De SPH'er hanteert de relatie.
- 1.5: De SPH'er benut de context.
- 1.6: De SPH'er verantwoordt het handelen.
- 4.1: De SPH'er vertegenwoordigt de cliënt.
- 6.2: De SPH'er ontwikkelt

Toetsing

- verslag
 - beoordeling: cijfer;
 - wegingsfactor: n.v.t.;
 - beoordelingsnorm: \ie studiehandleiding voor beoordelingscriteria;
 - toetsperiode: blok 4;
 - herkansing: verslag;
 - periode herkansing: blok 4.
- Voorwaarde:
 - Presentie, actieve deelname tijdens de lessen en het inleveren van de huiswerkopdrachten zijn voorwaarden voor een voldoende beoordeling.

Studiemateriaal

- *Studiehandleiding Methodiek: Orthopedagogiek SPH Deeltijd/Duaal jaar 2 (2015)*. Amsterdam: HvA, SPH. (Zie DLWO.)
- Bruininks, A. C. (2000/2006). *Orthopedagogisch groepswork, Methodiekgericht werken in de praktijk (2e geheel herziene druk)*. Maarssen: Elsevier Gezondheidszorg.
- Hoof, L. van Vries, M. de (2014) *Als opvoeden niet vanzelf gaat, Orthopedagogiek in de praktijk*. Amersfoort: Thieme Meulenhoff.

Methodiek: Culturele diversiteit

Studiegidsnummer

Aantal studiepunten	3
Leerlijn	Methodiek
Opleiding	SPH
Variant	Deeltijd/ Duaal
Leerjaar	2
Periode	blok 4
Collegejaar	2014-2015

Omschrijving

Nederland is een multiculturele samenleving en interculturele hulpverlening/culturele diversiteit wordt een steeds belangrijker onderdeel in de hulpverlening. Een traditionele manier van leren omgaan met culturele verschillen is het aanleren van specifieke kennis van een bepaalde cultuur. Een algemenere manier is gericht op bewustwording en algemene kennis van culturele verschillen. Het programma *Methodiek: Culturele diversiteit* is inleidend van aard. Enerzijds richten we ons op de actuele praktijk van de student (d.m.v. studieopdrachten), anderzijds geeft het vak (theoretische) kennis en constructen voor het omgaan met cliënten uit andere culturen in de hulpverlening.

Daarnaast oefenen we vaardigheden. Inhoudelijke (theoretische) informatie over de verschillende culturele groeperingen staat in principe niet centraal. Aan de student wordt gevraagd zelf hiernaar op zoek te gaan en de transfer te maken met de aangereikte leerstof. Het gaat in het programma niet om specifieke informatie over bepaalde culturen. Het gaat veeleer om kennis- en attitudeaspecten, bewustwording van, zicht krijgen op spanningen die kunnen ontstaan tussen de hulpverlener en hulpvrager met verschillende culturele achtergronden, en het ontwikkelen van competenties om een meer effectieve houding te ontwikkelen tegenover cliënten uit andere culturen. Die inzichten helpen je de hulpverlening aan hen effectiever te laten verlopen. Om effectief te communiceren met mensen uit andere culturen moeten we ons bewust zijn van onze eigen cultuur en hoe deze ons beïnvloedt in het contact. In het programma wordt ook aandacht besteed aan het werken in multiculturele teams.

Werkvormen

werkcolleges en oefeningen

Contacturen

15 uur

Inschrijvingsvereisten

n.v.t.

Relatie met andere studieonderdelen

Het programma hangt samen met de methodiekprogramma's van met name het 2^e jaar (waarin het begeleiden/behandelen van cliënten centraal staat). Gezien het belang van het kunnen omgaan met diversiteit is ervoor gekozen ook in een apart lesprogramma aandacht hieraan te besteden.

Leerdoelen / competenties

In dit programma werken we in het bijzonder aan het thema **Omgaan met culturele diversiteit**. Hier wordt in dit programma onder verstaan:

- 1 - houding: open houding, oprechte interesse in de ander, culturele gevoeligheid, inleven in de ander;
- 2 - kennis: kennis van het eigen referentiekader en dat van de ander, kennis van dimensies van diversiteit;

3 - vaardigheden: inlevingsvermogen, om kunnen gaan met vooroordelen, vermogen om de ander als ander te leren kennen, reflectie op eigen handelen, vaardigheid om te communiceren met iemand met een andere culturele achtergrond.

Kerntaken

Dit programma draagt bij aan het ontwikkelen van de volgende kerntaken:

- 1.: Werken met cliënten: Sociaal Pedagogisch Hulpverlening;
- 2.: Maatschappelijk denken en handelen.

Competenties

Dit programma draagt bij aan de ontwikkeling van de volgende competenties op niveau 2:

- 1.5.: De SPH'er benut de context.
- 1.6.: De SPH'er verantwoordt het handelen.
- 2.1.: De SPH'er signaleert en initieert.

Toetsing

- individueel werkstuk
 - beoordeling: cijfer;
 - wegingsfactor: n.v.t.;
 - beoordelingsnorm: zie studiegids voor beoordelingscriteria;
 - toetsperiode: blok 4;
 - herkansing: individueel werkstuk;
 - periode herkansing: blok 4.
- Voorwaarde:
Presentie en actieve deelname tijdens de lessen is een voorwaarde voor een voldoende beoordeling.

Studiemateriaal

- *Studiehandleiding en reader Methodiek: Culturele diversiteit, SPH deeltijd/duaal jaar 2 (2015).*
Amsterdam: HvA, SPH.

Agogiek

Studiegidsnummer

Aantal studiepunten	2
Leerlijn	Theorie
Opleiding	SPH
Variant	Deeltijd/ Duaal
Leerjaar	2
Periode	blok 4
Collegejaar	2014-2015

Omschrijving

Als zich in de leefsituatie van de cliënt of bij het verkrijgen van autonomie door de cliënt ernstige problemen voordoen, is het gewenst dat er gezocht wordt naar passende handelingsaanbevelingen op verschillende niveaus (maatschappelijk, organisatorisch en methodisch) als antwoord op deze complexe hulpvraag. Binnen onze opleiding beperken we ons niet tot kinderen, maar gaat het om alle mensen die extra steun nodig hebben binnen de leefsituatie. In dit programma staan volwassenen centraal. Wij kijken daarbij naar de totale mens in zijn/haar context. Het uitgangspunt hierbij is het biopsychosociale model.

Tijdens de colleges komen de volgende thema's aan bod: de groep in het therapeutische milieu, de structuur en pathologie van de volwassen persoonlijkheid, professioneel handelen binnen de geestelijke gezondheidszorg, verslavingszorg, het forensisch milieu en de ouderenzorg. Hierbij wordt ingegaan op specifieke professionele dilemma's als afstand/nabijheid, autonomie/dwang, en bewust/onbewust handelen.

Werkvormen

hoorcolleges

Contacturen

10 uur

Inschrijvingsvereisten

n.v.t.

Relatie met andere studieonderdelen

Dit programma is onderdeel van de leerlijn 'Theorie'. De kennis van deze theorie kan toegepast worden bij het programma *Competenties in de praktijk*. Ook met de methodiekonderdelen *Methodiek: Systeembenadering*, *Methodiek: Ethiek*, *Methodiek: Orthopedagogiek* zijn er raakvlakken (bijvoorbeeld het professioneel omgaan met ethische dilemma's in de praktijk). Dit vak is het logische vervolg op *Orthopedagogiek*. Bij *Agogiek* komen verschillende aspecten terug en deze worden verder uitgewerkt ten aanzien van volwassenen. De uitvoeringsfase van de plancyclus staat tijdens dit studieonderdeel centraal.

Leerdoelen / competenties

Agogiek is een vervolg op de oriëntatie op de wetenschap orthopedagogiek, dat de pedagogiek is van het in zijn ontwikkeling belemmerde kind. Agogiek gaat verder met de levensloop en er komen werkvelden aan de orde als justitie, verslavingszorg en volwassen psychiatrie. Het doel is om inzicht te krijgen in het professionele handelen en visieontwikkeling ten aanzien van bijzondere groepen volwassenen in de agogische praktijk.

Kerntaak

Dit programma draagt bij aan het ontwikkelen van kerntaak 1: Werken met cliënten: Sociaal Pedagogische Hulpverlening.

Competenties

Dit programma draagt bij aan de ontwikkeling van de volgende competenties op niveau 2:

- 1.3. De SPH'er versterkt de cliënt.
- 1.4. De SPH'er hanteert de relatie.

Toetsing

- multiplechoicetoets
 - beoordeling: cijfer;
 - wegingsfactor: n.v.t; .
 - beoordelingsnorm: zie studiehandleiding;
 - toetsperiode: blok 4;
 - herkansing: multiplechoicetoets;
 - periode herkansing: blok 4.
- Voorwaarden:
n.v.t.

Studiemateriaal

- *Studiehandleiding Agogiek, SPH voltijd en deeltijd/duaal jaar 2 (2015)*. Amsterdam: HvA, SPH. (Zie DLWO.)
- Janzing, C. & Kerstens, J. (2012). *Werken in een therapeutisch milieu* (6e druk). Houten: Bohn Stafleu van Loghum.

Intervisie

Studiegidsnummer

Aantal studiepunten	1
Leerlijn	SLB/reflectie
Opleiding	SPH
Variant	Deeltijd/ Duaal
Leerjaar	2
Periode	blok 4
Collegejaar	2014-2015

Omschrijving

Intervisie is een didactische leer methode, waarmee professionals werkproblemen en vragen rond het eigen handelen in de praktijk systematisch met elkaar besproken worden. Tijdens het intervisiegesprek ondersteunen werkers elkaar in het verder uitdiepen van het gespreksonderwerp.

Het uiteindelijke doel is dat de inbrenger van het werkprobleem tot verdergaande inzichten en/of oplossingen en/of vragen komt, waarmee in de eigen praktijk verder geëxperimenteerd kan worden.

Het leerproces is gericht op het leren reflecteren, het zelfsturing geven aan het eigen leerproces en het hanteren van verschillende intervisiemodellen.

Werkvormen

practicum

Contacturen

10 uur

Inschrijvingsvereisten

n.v.t.

Relatie met andere studieonderdelen

In het programma *Intervisie* wordt gebruikgemaakt van de gespreksvaardigheden die opgedaan zijn bij *Gespreksvaardigheden: De cliënt* (jaar 1) en *Gespreksvaardigheden: Systeemgesprek* (jaar 2).

Bij deze programma's en bij het programma *Regels en regelhantering* is al geoefend met het stellen van vragen en het geven van consult. Intervisie gaat hierop door.

Bij het vak studieloopbaanbegeleiding leert de student al kijken naar zichzelf en zijn/haar eigen loopbaan.

De concepten die aan bod zijn gekomen bij *Methodiek: Ethiek* kunnen behulpzaam zijn bij het verhelderen van de beroepsdilemma's die tijdens de intervisiegesprekken naar voren komen.

Intervisie is een voorbereiding op het vak *Supervisie*, dat in het 3^e studiejaar gegeven zal worden.

Leerdoelen/ competenties

Het leren voeren van een intervisiegesprek.

Kerntaken

Dit programma draagt bij aan het ontwikkelen van de volgende kerntaken:

- 3.: Werken in een organisatie;
- 5.: Zichzelf ontwikkelen in het beroep.

Competenties

Dit programma draagt bij aan de ontwikkeling van de volgende competenties op niveau 2:

- 3.3.: De SPH'er stuurt.
- 5.2.: De SPH'er handelt vakbekwaam.

Toetsing

- leerverslag
 - beoordeling: cijfer;
 - wegingsfactor: n.v.t.;
 - beoordelingsnorm: zie studiehandleiding voor beoordelingscriteria;
 - hulpmiddelen bij toetsing: logboek;
 - toetsperiode: blok 4;
 - herkansing: leerverslag;
 - periode herkansing: blok 4.
- Voorwaarden:
 - Voldaan aan de presentieplicht en actieve deelname tijdens de lessen door het inbrengen van een actueel persoonlijk vraagstuk en het kunnen bevragen van medestudenten n.a.v. hun inbrengsituatie.
 - Voor een voldoende beoordeling moet er aan de presentieplicht voldaan zijn en moet het leerverslag met een voldoende zijn beoordeeld.

Studiemateriaal

- *Studiehandleiding Intervisie, SPH deeltijd/duaal jaar 2* (2015). Amsterdam: HvA, SPH. (Zie DLWO.)
- Beek, B. van de & Schaub, M. (2013). *Intervisie leren. Een methode voor professionele ontwikkeling* en (2^e herziene druk). Amsterdam: Boomonderwijs.

Deeltijd/Duaal Jaar 3

Methodiek: Contextueel werken met het netwerk

Studiegidsnummer

Aantal studiepunten	3
Leerlijn	Methodiek
Opleiding	SPH
Variant	Deeltijd/ Duaal
Leerjaar	3
Periode	blok 1
Collegejaar	2014-2015

Omschrijving

In dit methodiekprogramma komt de contextuele benadering en hoe deze gebruikt kan worden in de hulpverlening aan de cliënten en hun familie aan bod. De contextuele benadering is een stroming binnen het systeemgericht werken die rond 1970 door Ivan Boszormenyi-Nagy ontwikkeld is. Deze benadering begint met een universeel thema waarin ieder mens zich herkent, namelijk het kind-zijn van je ouders, vervolgens gaat het verder met aandacht voor het levensperspectief voor de volgende generaties.

SPH'ers hebben regelmatig in hun werksetting, zoals leefgroepen, gehandicaptenzorg, van jeugd- en pleegzorg tot ouderenzorg, maatschappelijke opvang, enz., met de kernbegrippen van deze benadering te maken. Denk maar aan een kind dat uit huis is geplaatst en opgevangen wordt door pleegouders. Hoe geeft dit kind bij zijn pleegouders uiting aan zijn loyaliteit naar zijn biologische ouders zonder in loyaliteitsconflict te komen met zijn pleegouders?

In dergelijke situaties kunnen SPH'ers met behulp van methodiek contextuele benadering een waardevolle bijdrage leveren aan de kwaliteit van de onderlinge relaties van deze betrokkenen.

Werkvormen

werkcolleges

Contacturen

12 uur

Inschrijvingsvereisten

De programma's *Methodiek en Methoden*, *Methodiek: Ethiek*, *Methodiek: Systeembenadering* en *Methodiek: Orthopedagogie* uit het 2e jaar dienen te zijn afgerond.

Relatie met andere studieonderdelen

De inhoud van dit programma hangt samen met de andere methodiekprogramma's: *Methodiek en methoden*, *Methodiek: Ethiek*, *Methodiek: Systeembenadering* en *Methodiek: Culturele diversiteit*. Het is een verdieping in het systemisch werken.

In het *Beroepsvraagstuk in jaar 4* kunnen aspecten uit *Methodiek: Contextueel werken met het netwerk* gebruikt worden.

Leerdoelen/competenties

- bezinning op de rol van het gezin en het sociale netwerk in de hulpverlening;
- kennis van theoretische achtergronden hierbij, reflectie op de praktijk vanuit de theorie;
- toepassen van enkele methoden die geschikt zijn om te werken met de cliënt en zijn netwerk;
- kennis van de kernbegrippen van het contextueel en intergenerationeel werken en deze gebruiken in de (toekomstige) praktijk.

Kerntaken

Dit programma draagt bij aan het ontwikkelen van de volgende kerntaken:

- 1.: Werken met cliënten: Sociaal Pedagogische Hulpverlening;
- 2.: Maatschappelijk denken en handelen;
- 4.: Werken in multidisciplinaire samenwerkingsverbanden.

Competenties

Dit programma draagt bij aan de ontwikkeling van de volgende competenties op niveau 3:

- 1.3.: De SPH'er versterkt de cliënt.
- 1.5.: De SPH'er benut de context.
- 1.6.: De SPH'er verantwoordt het handelen.
- 2.1.: De SPH'er signaleert en initieert.
- 4.1.: De SPH'er vertegenwoordigt cliënt/cliëntsysteem.

Toetsing

- thuisopdracht
 - beoordeling: cijfer;
 - wegingsfactor: n.v.t.;
 - beoordelingsnorm: de thuisopdracht bestaat uit 4 onderdelen:
 - casusanalyse (telt 4 keer);
 - begeleidingsplan (telt 4 keer);
 - reflectie op het programma (telt 1 keer);
 - genogram (telt 1 keer).

Het totaal aantal te behalen punten bedraagt 100. Bij 55 punten heb je een voldoende (5,5) behaald. Zie de studiehandleiding voor de beoordelingscriteria;

- toetsperiode: blok 1;
- herkansing: thuisopdracht;
- periode herkansing: blok 2.

- Voorwaarde:

Presentie en actieve deelname tijdens de lessen is een voorwaarde voor een voldoende beoordeling.

Studiemateriaal

- *Studiehandleiding Contextueel werken met het netwerk SPH Deeltijd/Duaal jaar 3 (2014)*. Amsterdam: HvA, SPH. (Zie DLWO.)
- *Reader Contextueel werken met het netwerk SPH Deeltijd/Duaal jaar 3 (2014)*. Amsterdam: HvA, SPH.

Veiligheid

Studiegidsnummer

Aantal studiepunten	5
Leerlijn	Vaardigheden
Opleiding	SPH
Variant	Deeltijd/ Duaal
Leerjaar	3
Periode	blok 1 en 2
Collegejaar	2014-2015

Omschrijving

In dit programma leren studenten over veiligheid. Aan bod komen onder andere: veiligheid voor de hulpverlener op de werkvloer (in relatie tot collega's en management en in relatie tot de cliënt), veiligheid voor de cliënt in de leefomgeving (huiselijk geweld, kindermishandeling, seksuele ontwikkeling en seksueel geweld, pesten/geweld tussen cliënten onderling, geweld door zorgverleners, materiële veiligheid) en veiligheidsbeleid.

In de lessen wordt met behulp van casuïstiek geoefend met het reageren op onveiligheid/agressie in de leef- en werksituatie. Ook wordt met behulp van casuïstiek geoefend met het voeren van gesprekken met cliënten over een vermoeden van bijvoorbeeld huiselijk geweld of seksueel misbruik. De theorie dient als basis om inzicht te verwerven over de achtergrond van pesten/intimidatie, agressie, geweld en misbruik, het ontstaan en de uitingsvormen ervan en de verschillende benaderingen die gehanteerd kunnen worden om hier op een professionele wijze mee om te gaan.

Werkvormen

werkcolleges

Contacturen

32 uur

Inschrijvingsvereisten

n.v.t.

Relatie met andere studieonderdelen

Er is een directe link met de werkervaringsplek. De geleerde vaardigheden kunnen hier ingezet worden.

Leerdoelen/ competenties

Doelen van dit programma zijn:

- kennis hebben over veiligheid en de theoretische uitgangspunten die daarbij horen;
- inzicht verwerven over de eigen kennis en vaardigheden in relatie tot veiligheid;
- aanleren van vaardigheden om op een professionele wijze te reageren op en om te gaan met kwesties aangaande veiligheid in het werkveld.

Kerntaken

Dit programma draagt bij aan het ontwikkelen van de volgende kerntaken:

- 1: Werken met cliënten: Sociaal Pedagogische Hulpverlening;
- 2: Maatschappelijk denken en handelen;
- 3: Werken in een organisatie;

- 4: Werken in multidisciplinaire samenlevingsverbanden.

Competenties

Dit programma draagt bij aan de ontwikkeling van de volgende competenties op niveau 2:

- 1.6: De SPH'er verantwoordt het handelen;
- 2.1: De SPH'er signaleert en initieert;
- 3.1: De SPH'er werkt professioneel samen;
- 4.1: De SPH'er vertegenwoordigt de cliënt/ het cliëntstelsel.

Toetsing

- praktijkopdracht
 - beoordeling: cijfer;
 - wegingsfactor: 50%;
 - beoordelingsnorm: Zie studiehandleiding voor beoordelingscriteria;
 - toetsperiode: blok 2;
 - herkansing: praktijkopdracht;
 - periode herkansing: blok 3.
- casustoets (gesloten boek)
 - beoordeling: cijfer;
 - wegingsfactor: 50%;
 - beoordelingsnorm: het totaal aantal te behalen punten bedraagt 100. Bij 55 punten heb je een voldoende (5,5) behaald;
 - toetsperiode: blok 2;
 - herkansing: casustoets (gesloten boek);
 - periode herkansing: blok 3.
- Voorwaarden:
 - Presentie en actieve deelname tijdens de lessen is een voorwaarde voor een voldoende beoordeling.
 - Het uitvoeren van de praktijkopdracht bereidt de student voor op het maken van de casustoets.
 - Voor een voldoende beoordeling moeten beide toetsonderdelen met een voldoende afgerond zijn.

Studiemateriaal

- *Studiehandleiding Veiligheid, SPH deeltijd/duaal jaar 3* (2014). Amsterdam: HvA, SPH. (Zie DLWO.)
- Douma L. en Hoes M. (2012). *Handelen bij kindermishandeling en huiselijk geweld. Van signalering tot besluit*. Den Haag: Boom Lemma. ISBN : 978-90-5931-861-8.
- Heemelaar, M. (2008). *Seksualiteit, intimiteit en hulpverlening* (4^e herziene druk). Houten: Bohn Stafleu van Loghum.

Overheidsbeleid en wetgeving

Studiegidsnummer

Aantal studiepunten	4
Leerlijn	Theorie
Opleiding	SPH
Variant	Deeltijd/ Duaal
Leerjaar	3
Periode	blok 1 en 2
Collegejaar	2014-2015

Omschrijving

Dit programma geeft een historische schets van het ontstaan van de verzorgingsstaat en gaat in op actuele ontwikkelingen, zoals de drie huidige transitie in de zorg. Het programma is op macroniveau, waarbij een duidelijke relatie gelegd wordt naar het primaire proces op microniveau. De werkwijze van de sociaal pedagogisch hulpverleners wordt aan de hand van thema's als civil society, het internationaal perspectief, schuldhulpverlening, armoede, jeugdzorg en andere Social Work-domeinen, behandeld en onder de loep genomen. Het eigen beroepsprofiel is daarbij leidraad in de discussie en bij de ethische afwegingen die gemaakt worden naar aanleiding van dilemma's in de samenleving en hulpverlening. De huidige en mogelijk nieuwe wettelijke kaders zijn daarbij onderwerp van gesprek. De Wmo is meer dan een wettelijk kader. De Wmo is een paradigmaverschuiving. Dit uitgangspunt vormt de rode draad binnen de lessen *Overheidsbeleid en wetgeving*.

Werkvormen

werkcolleges

Contacturen

23 uur

Inschrijvingsvereisten

n.v.t.

Relatie met andere studieonderdelen

Dit programma is een verdieping op *Maatschappelijke Ontwikkelingen* uit jaar 2. Het programma hangt samen met *Werken in een organisatie* in blok 3 en 4 van het 3^e studiejaar.

Leerdoelen/ competenties

Het overheidsbeleid voor de publieke sector wordt aan de hand van de verschillende domeinen onder de loep genomen. De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is leidraad voor de veranderingen binnen het sociaal werk. Vanuit de geschiedenis wordt het heden bekeken en gelinkt aan het Europees perspectief. De student leert hoe de diverse werkvelden de transitie binnen de Wmo concretiseren. Inzichtelijk wordt hoe het overheidsbeleid de burgersamenleving en het primaire proces binnen de hulpverlening beïnvloedt. De student leert zijn eigen positie binnen de veranderende organisatie te hanteren, waarbij de kwaliteit van het bestaan van de individuele cliënt voorop staat.

Kerntaken

Dit programma draagt bij aan het ontwikkelen van de volgende kerntaken:

- 2.: Maatschappelijk denken en handelen;
- 6.: Bijdragen aan de ontwikkeling van het beroep.

Competenties

Dit programma draagt bij aan de ontwikkeling van de volgende competenties op niveau 3:

- 2.1.: De SPH'er signaleert en initieert.
- 6.3.: De SPH'er onderzoekt.

Toetsing

De toetsopdracht bestaat uit vier onderdelen:

- individueel 'state of the art verslag'
 - beoordeling: voldaan/ niet voldaan;
 - wegingsfactor: n.v.t.;
 - beoordelingsnorm: zie studiehandleiding voor beoordelingscriteria;
 - toetsperiode: blok 1;
 - herkansing: individueel 'state of the art verslag';
 - periode herkansing: blok 2.
- individuele presentatie veldonderzoek
 - beoordeling: voldaan/ niet voldaan;
 - wegingsfactor: n.v.t.;
 - beoordelingsnorm: zie studiehandleiding voor beoordelingscriteria;
 - toetsperiode: blok 1;
 - herkansing: individuele presentatie veldonderzoek;
 - periode herkansing: in overleg met docent.
- individuele presentatie doelgroep
 - beoordeling: voldaan/ niet voldaan;
 - wegingsfactor: n.v.t.;
 - beoordelingsnorm: zie studiehandleiding voor beoordelingscriteria;
 - toetsperiode: blok 2;
 - herkansing: individuele presentatie doelgroep;
 - periode herkansing: blok 3.
- individuele schrijfpdracht
 - beoordeling: cijfer;
 - wegingsfactor: n.v.t.;
 - beoordelingsfactor: zie studiehandleiding voor beoordelingscriteria;
 - toetsperiode: blok 2;
 - herkansing : individuele schrijfpdracht;
 - periode herkansing: blok 3.
- Voorwaarden:
 - Presentie en actieve deelname tijdens de lessen is een voorwaarde voor een voldoende beoordeling.
 - Voor een voldoende beoordeling moeten alle toetsonderdelen met een voldoende afgerond zijn.

Studiemateriaal

- *Studiehandleiding Overheidsbeleid en wetgeving SPH deeltijd 3^e jaar* (2014). Amsterdam: HvA, SPH. (Zie DLWO.)
- Sprinkhuizen, A., en Scholte, M. (2012). *De sociale kwestie hervat. De Wmo en sociaal werk in transitie*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.

Supervisie

Studiegidsnummer

Aantal studiepunten	3
Leerlijn	SLB/reflectie
Opleiding	SPH
Variant	Deeltijd/Duaal
Leerjaar	3
Periode	hele jaar
Collegejaar	2014-2015

Omschrijving

Supervisie is het onder begeleiding leren door reflectie op eigen werkervaringen. In *Supervisie* gaat het om het ontdekken van je persoonlijke handelingsbekwaamheid en het afstemmen van denken, voelen en handelen. Door het bespreken van ingebrachte situaties en schriftelijke reflectie daarop, ontwikkelt de student de houding en de vaardigheden die hem/haar in staat stellen kritisch te kijken naar de gang van zaken op de werkplek en naar zijn/haar eigen functioneren. Dit programma is direct gekoppeld aan het *werk*.

Inhoud

In de supervisiebijeenkomsten is er een constante wisselwerking tussen materiaal dat de student inbrengt uit de beroepspraktijk en de leersituatie binnen *Supervisie*. Integratie vindt op verschillende niveaus plaats:

- integratie op het niveau van persoon en beroep;
- integratie tussen denken, handelen, voelen;
- integratie tussen theorie en praktijk.

Werkvormen

Reflectie in kleine groepen en onder begeleiding van supervisor. Een supervisiebijeenkomst ziet er als volgt uit:

- De supervisant maakt n.a.v. elke bijeenkomst een reflectieverslag (of ander afgesproken product).
- De supervisie begint met het bespreken van de reflectieverslagen (of ander afgesproken product).
- De supervisanten bespreken en reflecteren op ingebrachte praktijkervaringen (onder begeleiding).
- De supervisanten blikken terug op de samenwerking en ieders aandeel in de bijeenkomst.

Contacturen

13 bijeenkomsten waarvan één onbegeleid, 1 keer per twee weken. Een bijeenkomst duurt 2 en ¼ uur.

Inschrijvingsvereisten

n.v.t.

Relatie met andere studieonderdelen

De reflectievaardigheden die geoefend zijn binnen *SLB* en *Intervisie* worden in *Supervisie* uitgebreid en verdiept. De bevindingen komen terug in diverse *methodiekprogramma's*. De competenties uit kerntaak 5 spelen ook een belangrijke rol bij de verantwoording van de ontwikkeling in de *praktijk*.

Leerdoelen / competenties

Studenten leren reflecteren op het persoonlijk functioneren in de beroepsrol binnen de beroepspraktijk en de aldus opgedane inzichten integreren en toepassen in hun eigen beroepsmatig handelen.

Kerntaak

Dit programma draagt bij aan het ontwikkelen van kerntaak 5 : Zichzelf ontwikkelen in het beroep.

Competenties

Dit programma draagt bij aan de ontwikkeling van de volgende competenties op niveau 3:

- 5.1.: De SPH'er handelt normatief-professioneel.
- 5.2.: De SPH'er handelt vakbekwaam.

Toetsing

- participatie en reflectieproducten (reflectieverslag (of ander afgesproken product) na iedere bijeenkomst, inbrengverslag, tussentijds evaluatieverslag, eindevaluatieverslag)
 - beoordeling: cijfer;
 - wegingsfactor: n.v.t.;
 - beoordelingsnorm: zie studiehandleiding voor beoordelingscriteria;
 - toetsperiode: eind blok 3;
 - herkansing: participatie en reflectieproducten;
 - periode herkansing: tussentijds en eindevaluatieverslag 2 weken later dan reguliere kans.
- Voorwaarden:
 - Presentie en actieve deelname tijdens de bijeenkomsten is een voorwaarde voor een voldoende beoordeling.
 - Per bijeenkomst is een reflectie- en inbrengverslag (of ander afgesproken product) ingeleverd.
 - De student neemt voorbereid deel aan de bijeenkomst (reflecties van andere supervisanten gelezen en met vragen erbij meegenomen).
 - Tussentijds evaluatieverslag van *Supervisie* moet eerst met een voldoende beoordeeld zijn voordat de student het eindverslag van *Supervisie* mag inleveren.

Studiemateriaal

Verplichte literatuur

- *Studiehandleiding Supervisie SPH Deeltijd/Duaal 3^e jaar* (2014). Amsterdam: HvA, SPH. (Zie DLWO.)
- Requin, W., (2007). *Supervisie, Gids voor supervisanten*. Assen: Koninklijke Van Gorcum BV.

Aanbevolen literatuur

- Beek, B. van de & Schaub-de Jong, M. (2013). *Intervisie leren. Een methode voor professionele ontwikkeling*. Den Haag, Boom Lemma.
- Geenen, M. (2010). *Reflecteren. Leren van je ervaringen als sociale professional*. Bussum, Coutinho.

Studieloopbaanbegeleiding

Studiegidsnummer

Aantal studiepunten	0
Leerlijn	SLB/reflectie
Opleiding	SPH
Variant	Deeltijd/ Duaal
Leerjaar	3
Periode	hele jaar
Collegejaar	2014-2015

Omschrijving

SLB heeft in het 3e jaar twee bijeenkomsten. De eerste is een vrij praktische op de helft van het studiejaar, gericht op de studievoortgang, -resultaten en minorkeuze. Aan het eind van blok 4 vindt er een reflectieve bijeenkomst plaats waarin er teruggeblikt wordt op het 3^e studiejaar en vooruitgekeken wordt naar het afstudeerjaar.

Werkvormen

groepsbijeenkomsten en (indien nodig) individuele gesprekken

Contacturen

3,5 tot 5 uur

Inschrijvingsvereisten

n.v.t.

Relatie met andere studieonderdelen

Het programma SLB loopt als een rode draad door de opleiding. Naast de beschikbaarheid van de SLB-docent voor vragen in geval van specifieke studie-, werk- of privéomstandigheden van studenten, wordt bij SLB veel aandacht besteed aan reflectie, wat een belangrijk thema is in de opleiding.

Leerdoelen/ competenties

Studieloopbaanbegeleiding (SLB) is een begeleidingssysteem waarbinnen studenten:

- leren reflecteren op het eigen denken, voelen, willen en handelen;
- zelfstandig informatie kunnen verwerven over de studie, het beroep en de eigen persoon;
- geconfronteerd worden met beroepseisen, studieresultaten en eigen studiegedrag;
- studieproblemen kunnen bespreken met de SLB-docent;
- geadviseerd worden over alles wat met hun studie te maken heeft;
- specifieke aandacht besteden aan de afstemming en wisselwerking tussen studie en werkplek.

Kerntaak

Dit programma draagt bij aan het ontwikkelen van kerntaak 5: Zichzelf ontwikkelen in het beroep.

Competenties

Het programma draagt bij aan het ontwikkelen van de volgende competenties op niveau 3:

- 5.1.: De SPH'er handelt normatief-professioneel: reflecteert kritisch op het eigen beroepsmatig handelen en de beroepshouding, gericht op de persoonlijke ontwikkeling als beroepsbeoefenaar in relatie tot normatieve kaders.
- 5.2.: De SPH'er handelt vakbekwaam: ontwikkelt blijvend de eigen deskundigheid en geeft de eigen loopbaan bewust vorm.

Toetsing

n.v.t.

- Voorwaarden:
 - Deelname aan de twee bijeenkomsten is verplicht.
 - Het volgen van het vak *SLB* in het 3^e jaar levert geen studiepunten op. Vanwege de minimale studiebelasting is er voor gekozen *SLB* onder te brengen bij het programma *Competenties in de praktijk*.

Studiemateriaal

- *Studiehandleiding Studieloopbaanbegeleiding, SPH deeltijd/ duaal jaar 3* (2014). Amsterdam: HVA, SPH. (Zie DLWO.)
- Landelijk Opleidingsoverleg SPH (2009). *De creatieve professional; met afstand het meest nabij*. Amsterdam: SWP.

Competenties in de praktijk

Studiegidsnummer

Aantal studiepunten	30
Leerlijn	Praktijk
Opleiding	SPH
Variant	Deeltijd/ Duaal
Leerjaar	3
Periode	hele jaar
Collegejaar	2014-2015

Omschrijving

De student legt een portfolio aan waarin aangetoond wordt op welke wijze aan de competentieontwikkeling is gewerkt. Er wordt afgerond met een individueel portfoliogesprek, waarin de student aan twee docenten laat zien, mede via het portfolio, welke competenties ontwikkeld zijn.

Werkvormen

Met behulp van de praktijkopdrachten, uitgewerkt in het portfolio en het portfoliogesprek, toont de student aan een adequate verbinding te kunnen leggen tussen de aangeboden stof van de opleiding en de ervaringen in de praktijk. De student laat zien over de genoemde competenties op derdejaarsniveau te beschikken, levert bewijsmaterialen en feedback vanuit de praktijk aan. De eigen ontwikkeling wordt op deze manier zichtbaar.

Contacturen

Eén instructiebijeenkomst in blok 1 (verplicht) en 1 uur portfoliogesprek.

Inschrijvingsvereisten

Competenties in de praktijk van studiejaar 2 moet eerste met goed gevolg afgelegd zijn, voordat de student *Competenties in de praktijk* van studiejaar 3 mag afleggen.

Relatie met andere studieonderdelen

Alle programma's van het 2e en 3e jaar worden benut en verbonden bij het aantonen van de competentieontwikkeling in de praktijk.

Leerdoelen/ competenties

Studenten maken hun competentieontwikkeling in de praktijk, in relatie tot hun leerproces op de opleiding inzichtelijk door:

- een verband te leggen tussen het opleidingsaanbod en de ervaringen op de werkplek;
- het opleidingsaanbod te vertalen naar de werkplek en vice versa.

Kerntaken

Dit programma draagt bij het ontwikkelen van de volgende kerntaken:

- 1.: Werken met cliënten: Sociaal Pedagogische Hulpverlening;
- 2.: Maatschappelijk denken en handelen;
- 3.: Werken in een organisatie;
- 4.: Werken in multidisciplinaire samenwerkingsverbanden;
- 5.: Zichzelf ontwikkelen in het beroep.

Competenties

Dit programma draagt bij aan de ontwikkeling van de volgende competenties op niveau 2:

- 2.1.: De SPH'er signaleert en initieert.
- 4.1.: De SPH'er vertegenwoordigt cliënt/cliëntsysteem.

Dit programma draagt bij aan de ontwikkeling van de volgende competenties op niveau 3:

- 1.1.: De SPH'er werkt methodisch.
- 1.2.: De SPH'er ontwerpt programma's.
- 1.3.: De SPH'er versterkt de cliënt.
- 1.4.: De SPH'er hanteert de relatie.
- 1.5.: De SPH'er benut de context.
- 1.6.: De SPH'er verantwoordt het handelen.
- 3.1.: De SPH'er werkt professioneel samen.
- 3.2.: De SPH'er organiseert en beheert.
- 3.3.: De SPH'er stuurt.
- 5.1.: De SPH'er handelt normatief-professioneel.
- 5.2.: De SPH'er handelt vakbekwaam.

Toetsing

- portfolio & portfoliogesprek
 - beoordeling: cijfer;
 - wegingsfactor: n.v.t.;
 - beoordelingsnorm: zie studiehandleiding voor beoordelingscriteria;
 - toetsperiode: blok 3;
 - herkansing: portfolio en portfoliogesprek;
 - periode herkansing: blok 4.
- Voorwaarden:
 - De student heeft de verplichte instructiebijeenkomst bijgewoond.
 - Het portfolio moet met een voldoende beoordeeld zijn, voordat de student het portfoliogesprek kan voeren.

Studiemateriaal

- *Studiehandleiding Competenties in de praktijk, SPH Deeltijd/Duaal 3^e jaar* (2014). Amsterdam: HvA, SPH. (Zie DLWO.)
- Landelijk Opleidingsoverleg SPH (2009). *De Creatieve professional. Met afstand het meest nabij*. Amsterdam: SWP.
- Alle literatuur die in het 2e en 3e jaar aangeboden wordt.

Methodiek: Groepsdynamica op teamniveau

Studiegidsnummer

Aantal studiepunten	5
Leerlijn	Methodiek
Opleiding	SPH
Variant	Deeltijd/ Duaal
Leerjaar	3
Periode	blok 2 en 3
Collegejaar	2014-2015

Omschrijving

Studenten krijgen inzicht in de complexiteit van het werken in teamverband, zoals deze zich voordoet in de (semi)residentiële en ambulante werksoorten binnen SPH. Ze onderzoeken eigen praktijkmateriaal over functioneren van het team vanuit verschillende theoretische invalshoeken, zoals:

- groepsdynamica;
- systeemgericht kijken;
- de bijdrage die personeelsbegeleiding kan geven aan het team;
- persoonlijk functioneren van de werker.

Eenzijds levert dit de student inzichten op over hoe de teamleden onderling samenwerken, anderzijds verkrijgt hij/zij meer duidelijkheid over hoe het team zich verhoudt tot de overige disciplines en subsystemen binnen de organisatie. Het accent komt hierbij te liggen op de onderlinge beïnvloeding van team en cliëntengroep. In de bijeenkomsten zal de nodige aandacht besteed worden aan het toepassen van het theoretisch kader op het eigen handelen en de communicatie in groepsdynamische processen en het maken van de transfer naar de eigen werkpraktijk en competentieontwikkeling.

Werkvormen

werkcolleges

Contacturen

32,5 uur

Inschrijvingsvereisten

De programma's *Methodiek en methoden*, *Methodiek: Ethiek*, *Methodiek: Systeembenadering*, en *Methodiek: Orthopedagogiek* uit het 2e jaar dienen te zijn afgerond voordat studenten het programma *Methodiek: Groepsdynamica op teamniveau* kunnen volgen.

Relatie met andere studieonderdelen

Dit programma is een verdieping op met name *Methodiek: Systeembenadering* uit het 2^e jaar.

Leerdoelen/competenties

- inzicht krijgen in de samenwerking van SPH'ers onderling en tussen SPH'ers en andere disciplines;
- de kwaliteit van de hulpverlening beïnvloeden door het werken in teamverband;
- inzicht verwerven in het wederzijds beïnvloeden van het team en het teamlid en de effecten daarvan op het methodisch handelen in de eigen werkpraktijk en de competentieontwikkeling.

Kerntaken

Dit programma draagt bij aan het ontwikkelen van de volgende kerntaken:

- 3.: Werken in een organisatie;
- 5.: Zichzelf ontwikkelen in het beroep.

Competenties

Dit programma draagt bij aan de ontwikkeling van de volgende competenties op niveau 3:

- 3.1.: De SPH'er werkt professioneel samen.
- 3.3.: De SPH'er stuurt.
- 5.1.: De SPH'er handelt normatief-professioneel.

Toetsing

- Toetsvorm: wordt nader bekendgemaakt.
 - toetsperiode: blok 3;
 - periode herkansing: blok 4.

- Voorwaarde:

Presentie en actieve deelname tijdens de lessen zijn een voorwaarde voor een voldoende beoordeling.

Studiemateriaal

- *Studiehandleiding Methodiek: Groepsdynamica op teamniveau, SPH Deeltijd/Duaal 3^e jaar (2014).* Amsterdam: HvA, SPH. (Zie DLWO.)
- Remmerswaal, J. (2013). *Handboek Groepsdynamica. Een inleiding op theorie en praktijk (11^e druk).* Amsterdam: Boom/Nelissen.
- Willemse, (2010). *Anders kijken. Een breder zicht op menselijk gedrag. Theorie en praktijk van de systeembenadering.* Houten: Bohn Stafleu van Loghum.
- Aanvullende literatuur wordt t.z.t. bekendgemaakt.

International Comparative Research

Studiegidsnummer

Aantal studiepunten	6
Leerlijn	Onderzoek
Opleiding	SPH
Variant	Deeltijd/ Duaal
Leerjaar	3
Periode	blok 3 en 4
Collegejaar	2014-2015

Omschrijving

Social Work is een beroep dat in heel wat landen op de wereld wordt uitgeoefend. Overal over de wereld krijgen social workers te maken met dezelfde problemen: handicaps, armoede, dak- en thuisloosheid, vergrijzing, uitsluiting, ongelijke kansen enzovoort. Maar de antwoorden (het beleid en hoe social workers handelen en ermee omgaan) kunnen van land tot land verschillen. De manier van denken en de methoden om mensen te helpen, verschillen en zijn afhankelijk van de lokale (nationale) context. Zo werd bijvoorbeeld de *Family Group Conference* in Nieuw Zeeland ontwikkeld, de *Home Start* in het Verenigd Koninkrijk en de *Video Home Training* in Nederland.

Sinds het begin van Social Work hebben professionals internationaal met elkaar in verbinding gestaan en kennis en inzichten met elkaar gedeeld en ontwikkeld. In de globaliserende wereld van vandaag vinden social workers elkaar steeds meer en gemakkelijker. Dit vraagt van de moderne social worker dat hij ook vaardig is in vergelijkend internationaal onderzoek.

In dit programma ga je een internationaal vergelijkend onderzoek doen naar een onderwerp/thema/vraag binnen het werkveld waarin je werkzaam bent. Je hoeft daarvoor niet naar het buitenland. Internet en (online) bibliotheken zullen je voornaamste bronnen zijn.

Werkvormen

onderzoeksproject

Contacturen

25 uur (15 x 100 min)

Inschrijvingsvereisten

n.v.t.

Relatie met andere studieonderdelen

Het programma hangt samen met de methodiekprogramma's van met name het 2^e jaar (waarin het begeleiden/behandelen van cliënten centraal staat) en de programma's *Maatschappelijke ontwikkelingen* en *Overheidsbeleid en wetgeving*.

Leerdoelen/ competenties

- verwerven van vaardigheden om internationaal vergelijkend onderzoek te doen;
- zicht krijgen op Social Work vanuit een brede, maatschappelijke en internationale invalshoek.

Kerntaken

Dit programma draagt bij aan het ontwikkelen van de volgende kerntaken:

- 2.: Maatschappelijk denken en handelen;

- 4.: Werken in multidisciplinaire samenwerkingsverbanden;
- 6.: Bijdragen aan de ontwikkeling van het beroep.

Competenties

Dit programma draagt bij aan de ontwikkeling van de volgende competenties op niveau 2:

- 6.1: De SPH'er innoveert.

Dit programma draagt bij aan de ontwikkeling van de volgende competenties op niveau 3:

- 2.1: De SPH'er signaleert en initieert.
- 4.1: De SPH'er vertegenwoordigt de cliënt/ het cliëntsysteem.
- 6.2: De SPH'er ontwikkelt.
- 6.3: De SPH'er onderzoekt.

Toetsing

- individueel werkstuk
 - beoordeling: cijfer;
 - wegingsfactor: 80 %;
 - beoordelingsnorm: zie studiehandleiding voor beoordelingscriteria;
 - toetsperiode: blok 4;
 - herkansing: individueel werkstuk;
 - periode herkansing: blok 1 volgend studiejaar.
- individuele presentatie in de lesgroep
 - beoordeling: cijfer;
 - wegingsfactor: 20 %;
 - beoordelingsnorm: zie studiehandleiding voor beoordelingscriteria;
 - toetsperiode: blok 4;
 - herkansing: individuele presentatie in de lesgroep;
 - periode herkansing: blok 1 volgend studiejaar.
- Voorwaarden:
 - Presentie en actieve deelname tijdens de lessen is een voorwaarde voor een voldoende beoordeling.
 - Voor een voldoende beoordeling moeten beide toetsonderdelen met een voldoende afgerond zijn.

Studiemateriaal

- *Studiehandleiding International Comparative Research, SPH Deeltijd/Duaal 3^e jaar (2014)*. Amsterdam: HvA, SPH. (Zie DLWO.)
- Migchelbrink, F. (2013). *Handboek praktijkgericht onderzoek*. Amsterdam: Uitgeverij SWP.

Werken in een organisatie

Studiegidsnummer

Aantal studiepunten	4
Leerlijn	Theorie
Opleiding	SPH
Variant	Deeltijd/ Duaal
Leerjaar	3
Periode	blok 3 en 4
Collegejaar	2014-2015

Omschrijving

SPH'ers werken (bijna) altijd in een groter geheel, doorgaans in een instelling of organisatie. Door de fusies in de afgelopen jaren zijn deze instellingen steeds groter geworden. Van SPH'ers wordt verwacht dat zij naast de directe hulpverlening op hbo-niveau een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de organisatie. In 'De Creatieve Professional' wordt hier een heel segment aan gewijd (segment 2). Kwaliteitsbeleid is, zeker de laatste jaren, een belangrijk ontwikkelgebied van zorginstellingen. Het kent vele facetten, onder andere: de kwaliteit van zorg- en dienstverlening aan cliënten, personeelsbeleid en gebouwen. Het programma *Werken in een organisatie* leert studenten te kijken naar hun eigen organisatie, de mogelijkheden te ontdekken om hierin te participeren en leert hen bovendien het belang hiervan in te zien.

SPH-studenten krijgen door het behalen van hun diploma de mogelijkheid om in leidinggevende posities te gaan werken in het SPH-werkveld. In veel gevallen zal het gaan om functies zoals activiteitencoördinator, unithoofd, teamleider, etc. Dit programma bereidt daar niet op voor, maar geeft wel een eerste aanzet op dit vlak.

Werkvormen

werkcolleges

Contacturen

22 uur

Inschrijvingsvereisten

n.v.t.

Relatie met andere studieonderdelen

Dit programma hangt samen met *Methodiek: Groepsdynamica op teamniveau* en met *Overheidsbeleid en wetgeving*.

Leerdoelen/ competenties

Inzicht in organisatiekundige principes krijgen en handvatten verwerven hoe deze te benutten ten behoeve van cliënten.

Kerntaken

Dit programma draagt bij aan het ontwikkelen van de volgende kerntaken:

- 2.: Maatschappelijk denken en handelen;
- 3.: Werken in een organisatie;
- 6.: Bijdragen aan de ontwikkeling van het beroep.

Competenties

Dit programma draagt bij aan de volgende competenties op niveau 3:

- 2.1.: De SPH'er signaleert en initieert.
- 3.1.: De SPH'er werkt professioneel samen.
- 3.2.: De SPH'er organiseert en beheert.
- 3.3.: De SPH'er stuurt.
- 6.1.: De SPH'er innoveert.
- 6.2.: De SPH'er ontwikkelt.
- 6.3.: De SPH'er onderzoekt.

Toetsing

- thustoets
 - beoordeling: cijfer;
 - wegingsfactor: n.v.t;
 - beoordelingsnorm: zie studiehandleiding voor beoordelingscriteria;
 - toetsperiode: blok 4;
 - herkansing: thustoets;
 - periode herkansing: blok 4.

- Voorwaarde:

Presentie en actieve deelname tijdens de lessen is een voorwaarde voor een voldoende beoordeling.

Studiemateriaal

- *Studiehandleiding Werken in een organisatie, SPH Deeltijd/Duaal 3^e jaar (2014)*. Amsterdam: HvA, SPH. (Zie DLWO.)
- Cuyvers, G (2011). *Zorgen voor kwaliteit: Handboek kwaliteitsontwikkeling voor non-profit organisaties*. Leuven: Uitgeverij Lannoo Campus.
- Dam, N. van & Marcus, J. van (2009). *Een praktijkgerichte benadering van Organisatie en Management*. Groningen: Noordhoff Uitgevers.

Deeltijd/Duaal Jaar 4

Beroepsvraagstuk en Verdieping Methodiek

Studiegidsnummer

Aantal studiepunten	12
Leerlijn	Methodiek
Opleiding	SPH
Variant	Deeltijd/ Duaal
Leerjaar	4
Periode	hele jaar
Collegejaar	2014-2015

Omschrijving

In het *Beroepsvraagstuk* werkt de student een kwestie uit die relevant is voor Sociaal Pedagogische Hulpverlening. Het kan een probleem zijn, een tekortkoming, dilemma, ontwikkelvraag of verbeteridee voor de beroepspraktijk. Het vraagstuk wordt ontleend aan eigen beroepservaringen. De analyse en uitwerking van dit vraagstuk, met behulp van onderzoek, literatuur en andere bronnen, resulteert in een werkstuk. De reikwijdte ervan is op micro-, meso- en macroniveau. Het werkstuk eindigt met aanbevelingen die een oplossing bieden voor het vraagstuk en die eventueel vervolgvragen opleveren. Theoretische uitgangspunten en gereflecteerde praktijkervaringen worden in het gehele werkstuk met elkaar verbonden. *Het Beroepsvraagstuk* gaat dus over *methodiekontwikkeling*.

De inhoud die bij de werkcolleges *Verdieping Methodiek* aan bod komt, levert stof voor de probleemanalyse en de uitwerking van het *Beroepsvraagstuk*.

Bijzonderheden:

De beoordeling wordt gedaan door een docent in overleg met een werkvelddeskundige. De laatste is ook aanwezig bij de eindpresentatie.

Werkvormen

In de loop van blok 1 wordt gestart met *het Beroepsvraagstuk*. In blok 1 en 2 kan de student naar eigen inzicht al gebruikmaken van het consulteren van de begeleidende docent. Vanaf blok 3 zal het werken aan het werkstuk geïntensiveerd worden.

- Beroepsvraagstuk: zelfstandig werken met individuele begeleiding op consultbasis;
- Verdieping Methodiek: flankerend onderwijs bestaande uit hoor- en werkcolleges, deels parallellopend aan het *Beroepsvraagstuk* en ondersteunend hiervoor.

Contacturen

- Verdieping Methodiek: 5 x 100 min = 8,5 uur.
- Voor de begeleiding van het BVS heeft de docent 6 uur (incl. leestijd van concepten) per student beschikbaar.

Inschrijvingsvereisten

Alle studieonderdelen uit het 2^e jaar en alle methodiekprogramma's en het programma *International Comparative Research* uit het 3^e jaar dienen te zijn afgerond, voordat de student aan het *Beroepsvraagstuk* en *Verdieping Methodiek* kan beginnen.

Relatie met andere studieonderdelen

Het Beroepsvraagstuk en *Verdieping Methodiek* vormen samen het sluitstuk van de leerlijn 'Methodiek'. *Het*

Beroepsvraagstuk is ook een belangrijk sluitstuk van de gehele opleiding. De student toont aan dat hij of zij startbekwaam SPH'er is. De student maakt zelf een relevante en beargumenteerde keuze uit alle kennis vanuit de gehele opleiding. Daarnaast wordt een beroep gedaan op diverse vaardigheden en houdingsaspecten die in de afgelopen jaren geoefend en geleerd zijn.

Leerdoelen/ competenties

Het *Beroepsvraagstuk* is het studieonderdeel waarbij de student zijn/ haar tanden kan zetten in een onderwerp dat hij/zij geheel zelf kiest en waarin de student zijn/ haar enthousiasme kwijt kan. Alles wat de student in de opleiding heeft geleerd, kan in dit studieonderdeel samenkomen. Het leerdoel is methodiek in een breed kader plaatsen en een bijdrage leveren aan methodiekontwikkeling.

Kerntaken

Dit programma draagt bij aan het ontwikkelen van de volgende kerntaken:

- 1.: Werken met cliënten: Sociaal Pedagogische Hulpverlening;
- 2.: Maatschappelijk denken en handelen;
- 3.: Werken in een organisatie;
- 4.: Werken in multidisciplinaire samenwerkingsverbanden;
- 6.: Bijdragen aan de ontwikkeling van het beroep.

Competenties

Dit programma draagt bij aan de volgende competenties op niveau 3:

- 1.6.: De SPH'er verantwoordt het handelen.
- 2.1.: De SPH'er signaleert en initieert.
- 3.1.: De SPH'er werkt professioneel samen.
- 3.2.: De SPH'er organiseert en beheert.
- 3.3.: De SPH'er stuurt.
- 4.1.: De SPH'er vertegenwoordigt de cliënt/ het cliëntsysteem.
- 6.1.: De SPH'er innoveert.
- 6.2.: De SPH'er ontwikkelt.
- 6.3.: De SPH'er onderzoekt.

Toetsing

Beroepsvraagstuk:

- individueel werkstuk
 - beoordeling: cijfer;
 - wegingsfactor: n.v.t.;
 - beoordelingsnorm: zie studiehandleiding voor beoordelingscriteria;
 - toetsperiode: blok 4;
 - herkansing: individueel werkstuk;
 - periode herkansing: blok 4.
- eindpresentatie
 - beoordeling: zie wegingsfactor;
 - wegingsfactor: zie studiehandleiding;
 - beoordelingsnorm: zie studiehandleiding voor beoordelingscriteria;
 - toetsperiode: blok 4;
 - herkansing: eindpresentatie;
 - periode herkansing: blok 4.

Verdieping Methodiek:

- De toetsing van *Verdieping Methodiek* is geïntegreerd in het *Beroepsvraagstuk*.

- Voorwaarden:
 - Presentie en actieve deelname tijdens de werkcolleges *Verdieping Methodiek* is een voorwaarde voor een voldoende beoordeling van het *Beroepsvraagstuk*.
 - Een 'go' voor het Plan van aanpak is een voorwaarde om het Beroepsvraagstuk in te mogen leveren.
 - Voor een voldoende beoordeling moeten beide toetsonderdelen met een voldoende afgerond zijn.
 - Het individueel werkstuk moet eerst met tenminste een voldoende zijn beoordeeld, voordat de student de presentatie mag doen.

Studiemateriaal

Beroepsvraagstuk:

Verplichte literatuur

- *Studiehandleiding Beroepsvraagstuk, SPH deeltijd/ duaal jaar 4* (2014). Amsterdam: HVA, SPH. (Zie DLWO.).
- Er is een verplicht minimum aan de hoeveelheid en de kwaliteit van de gebruikte literatuur. Zie hiervoor de studiehandleiding.
- Baarda, B. (2009). *Dit is onderzoek! Handleiding voor kwantitatief en kwalitatief onderzoek*. Groningen: Noordhoff Uitgevers.

Aanbevolen literatuur

- Migchelbrink, F. (2013). *Handboek praktijkgericht onderzoek*. Amsterdam: Uitgeverij SWP.

Verdieping Methodiek:

- *Studiehandleiding Verdieping Methodiek, SPH deeltijd/ duaal jaar 4* (2014). Amsterdam: HVA, SPH. (Zie DLWO.).
- Houweling, O. en Visser, K. (2011). *Sociale agogiek. Ontwikkeling van beleid in sociale systemen* (2^e herz. druk). Assen: Van Gorcum.

Studieloopbaanbegeleiding

Studiegidsnummer

Aantal studiepunten	0
Leerlijn	SLB/reflectie
Opleiding	SPH
Variant	Deeltijd/ Duaal
Leerjaar	4
Periode	hele jaar
Collegejaar	2014-2015

Omschrijving

SLB heeft in het 4^e jaar twee groepsbijeenkomsten. De eerste is een vrij praktische bijeenkomst aansluitend bij de introductiebijeenkomst in januari als iedereen weer terug komt uit de minor en een afrondende evaluatiebijeenkomst aan het eind van het studiejaar.

Werkvormen

groepsbijeenkomsten en (indien nodig) individuele gesprekken

Contacturen

3,5 uur tot 5 uur

Inschrijvingsvereisten

n.v.t.

Relatie met andere studieonderdelen

Het programma SLB loopt als een rode draad door de opleiding. Naast de beschikbaarheid van de SLB-docent voor vragen in geval van specifieke studie-, werk of privéomstandigheden van studenten, wordt bij SLB veel aandacht besteed aan reflectie, wat een belangrijk thema is in de opleiding.

Leerdoelen/competenties

Studieloopbaanbegeleiding (SLB) is een begeleidingssysteem waarbinnen studenten:

- leren reflecteren op het eigen denken, voelen, willen en handelen;
- zelfstandig informatie kunnen verwerven over de studie, het beroep en de eigen persoon;
- geconfronteerd worden met beroepseisen, studieresultaten en eigen studiegedrag;
- studieproblemen kunnen bespreken met de SLB-docent;
- geadviseerd worden over alles wat met hun studie te maken heeft;
- specifieke aandacht besteden aan de afstemming en wisselwerking tussen studie en werkplek.

Kerntaak

Het programma draagt bij aan het ontwikkelen van de kerntaak 5: Zichzelf ontwikkelen in het beroep.

Competenties

Het programma draagt bij aan het ontwikkelen van de volgende competenties op niveau 3 (specialisatiefase):

- 5.1.: De SPH'er handelt normatief-professioneel.
- 5.2.: De SPH'er handelt vakbekwaam.

Toetsing

n.v.t.

- zelfgemaakte ansichtkaart met tekst waaruit blijkt waar volgens de student de sterke punten en de aandachtspunten van de opleiding liggen
- Voorwaarden:
 - Deelname aan de twee bijeenkomsten is verplicht.
 - Het volgen van het vak SLB in het 4^e jaar levert geen studiepunten op. Vanwege de minimale studiebelasting is er voor gekozen SLB onder te brengen bij het programma *Competenties in de praktijk*.

Studiemateriaal

- *Studiehandleiding Studieloopbaanbegeleiding SPH deeltijd/ duaal jaar 4* (2014). Amsterdam: HvA, SPH. (Zie DLWO.).
- Landelijk Opleidingsoverleg SPH (2009). *De creatieve professional met afstand het meest nabij*. Amsterdam: SWP.

Verdieping Gespreksvoering

Studiegidsnummer

Aantal studiepunten	3
Leerlijn	Vaardigheden
Opleiding	SPH
Variant	Deeltijd/ Duaal
Leerjaar	4
Periode	blok 3
Collegejaar	2014-2015

Omschrijving

Het programma *Verdieping Gespreksvoering* bouwt voort op de in voorliggende jaren opgedane competenties rond gespreksvaardigheden. Het is een verdiepingsprogramma waarin het toepassen in de praktijk centraal staat.

Werkvormen

practicum

Contacturen

18 uur

Inschrijvingsvereisten

Het programma *Gespreksvaardigheden: Systeemgesprek* uit het 2e jaar dient afgerond te zijn.

Relatie met andere studieonderdelen

Dit programma is een verdieping op alle practica uit de eerdere jaren.

Leerdoelen/competenties

Verdieping op de gespreksvoering.

Kerntaken

Dit programma draagt bij aan het ontwikkelen van de volgende kerntaken:

- 1.: Werken met cliënten: Sociaal Pedagogische Hulpverlening;
- 3.: Werken in een organisatie;
- 4.: Werken in multidisciplinaire samenwerkingsverbanden.

Competenties

Dit programma draagt bij aan de volgende competenties op niveau 3:

- 1.4.: De SPH'er hanteert de relatie.
- 1.6.: De SPH'er verantwoordt het handelen.
- 3.1.: De SPH'er werkt professioneel samen.
- 3.3.: De SPH'er stuurt.
- 4.1.: De SPH'er vertegenwoordigt cliënt/cliëntsysteem.

Toetsing

- Toetsvorm wordt nader bekendgemaakt
 - beoordeling: cijfer;
 - wegingsfactor: n.v.t.;
 - beoordelingsnorm: zie studiehandleiding voor beoordelingscriteria;
 - toetsperiode: blok 3;
 - herkansing: wordt nader bekendgemaakt;
 - periode herkansing: blok 4.

- Voorwaarde:

Presentie en actieve deelname tijdens de lessen is een voorwaarde voor een voldoende beoordeling.

Studiemateriaal

- Wordt nader bekendgemaakt.

Competenties in de praktijk

Studiegidsnummer

Aantal studiepunten	15
Leerlijn	Praktijk
Opleiding	SPH
Variant	Deeltijd/ Duaal
Leerjaar	4
Periode	blok 3 en 4
Collegejaar	2014-2015

Omschrijving

De student legt een portfolio aan waarin aangetoond wordt op welke wijze aan de competentieontwikkeling in de praktijk is gewerkt. Er wordt afgerond met een individueel portfoliogesprek, waarin de student aan twee docenten laat zien, mede via het portfolio, welke competenties ontwikkeld zijn.

Werkvormen

Met behulp van de praktijkopdrachten, uitgewerkt in het portfolio en het portfoliogesprek, toont de student aan een adequate verbinding te kunnen leggen tussen de aangeboden stof van de opleiding en de ervaringen in de praktijk. De student laat zien dat de SPH-competenties op het eindniveau behaald zijn, levert bewijsmaterialen en feedback vanuit de praktijk aan. De eigen ontwikkeling wordt op deze manier zichtbaar.

Contacturen

één instructiebijeenkomst in blok 1 (verplicht) en 1 uur portfoliogesprek

Inschrijvingsvereisten

Competenties in de Praktijk van studiejaar 1, 2 en 3 moeten eerst afgelegd zijn, voordat de student *Competenties in de Praktijk* van studiejaar 4 mag afleggen.

Relatie met andere studieonderdelen

Alle programma's van het 3^e en 4^e jaar komen terug en worden verbonden bij het aantonen van de competentieontwikkeling in de praktijk.

Leerdoelen/ competenties

Studenten maken hun competentieontwikkeling in de praktijk, in relatie tot hun leerproces op de opleiding, inzichtelijk door:

- een verband te leggen tussen het opleidingsaanbod en de ervaringen en de groei op de werkplek;
- het opleidingsaanbod te vertalen naar de werkplek en vice versa.

Kerntaken

Dit programma draagt bij aan het ontwikkelen van de volgende kerntaken:

- 1.: Werken met cliënten: Sociaal Pedagogische Hulpverlening;
- 2.: Maatschappelijk denken en handelen;
- 4.: Werken in multidisciplinaire samenwerkingsverbanden;
- 5. Zichzelf ontwikkelen in het beroep;
- 6.: Bijdragen aan de ontwikkeling van het beroep.

Competenties

Dit programma draagt bij aan de ontwikkeling van de volgende competenties op niveau 3:

- 1.6.: De SPH'er verantwoordt het handelen.
- 2.1.: De SPH'er signaleert en initieert.
- 4.1.: De SPH'er vertegenwoordigt de cliënt/cliëntsysteem.
- 5.1.: De SPH'er handelt normatief-professioneel.
- 5.2.: De SPH'er handelt vakbekwaam.
- 6.1.: De SPH'er innoveert.
- 6.2.: De SPH'er ontwikkelt.
- 6.3.: De SPH'er onderzoekt.

Toetsing

- portfolio & portfoliogesprek
 - beoordeling: cijfer;
 - wegingsfactor: n.v.t.;
 - beoordelingsnorm: zie studiehandleiding voor beoordelingscriteria;
 - toetsperiode: blok 3;
 - herkansing: portfolio & portfoliogesprek;
 - periode herkansing: blok 4.
- Voorwaarden:
 - De student heeft de verplichte instructiebijeenkomst bijgewoond.
 - Het portfolio moet met een voldoende beoordeeld zijn, voordat de student het portfoliogesprek kan voeren.

Studiemateriaal

- *Studiehandleiding Competenties in de praktijk SPH deeltijd/ duaal jaar 4* (2014). Amsterdam: HvA, SPH. (Zie DLWO.)
- Landelijk Opleidingsoverleg SPH (2009). *De Creatieve professional. Met afstand het meest nabij*. Amsterdam: SWP.
- Alle literatuur die in het 3e en 4e jaar aangeboden is.